

VOL. VII.

Kaina 3c

Chicago, Ill., Panedėlis, Rugpjūčio (August) 16 d., 1920.

Price 3c

No. 193

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Lenkų delegacija išvažia-vo į tarybas

Talkininkai laukia pasekmių

Jurininkai neduos laivų kareiviams

Varšava jau girdi kanuolių baubimą

LENKIJOS DELEGACIJA IŠVAŽIAVO Į TAIKOS TARYBAS.

Išvažiaavo ji subatos rytė, gabendamas maistą ilgam laikui.

MANCHESTER, Anglija, rug. 14. — Pasak Guardian korespondento Varšavoje, proskopai mūsų paliaubos tarp Lenkijos ir bolševikų nėra geri. Lenkai plenuoja atmeti dalinį nusiginklavimą.

VARŠAVA, rug. 14. — Lenkijos taikos delegatai, kurie turės pasimatyti su bolševikų atstovais, kad apsvačius mūsų paliaubą ir taiką, šiandien iš Varšavos į Minską.

Eilė automobilių, vežančių delegatus, išvažiaavo iš sostinės vos pradėjus austi. Jie perėję rubežius į rytus nuo Siedle apie 7 val., kur juos pasitiks bolševikų oficeriai ir nuveš į Minską.

Gen. Litowski vadovauja kariniais ekspertais, o tarpe seimo narių yra Stasys Grabski, nacionalistų demokratų vadovas ir Robert Berlicki, socialistų vadovas.

Domoski, kuris vadovauja visą delegaciją, yra valstiečių vadovu.

Niekurie iš delegatų nemiegojo per dvi dienas. Prieš išvažiauosiant buvo laikoma visos nakties konferencija.

Daug bagažo pasiimta. Taip jau pasiimta užtektinai ilgam buvimui maisto.

Partija iš Varšavos išvažiaavo vedama trijų oficerių armijos automobiliuje. Šale šoferio buvo matyti trys lazdos, apie kurias buvo apviniota baltos vėliavos.

Du atstovai Amerikos šelpimo organizacijų gavo leidimą lydyti Lenkijos taikos misiją. Jie tarsis su bolševikų valdžia apie užlaikymą 300,000 vaikų, kuriais pirma rūpinosi amerikiečiai, bet kurie dabar yra bolševikų linijose.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

TALKININKAI LAUKIA PASEKMIŲ MINSKO KONFERENCIJOS.

Konferencija Anglijos ir Francijos atidėta iki nepasibaigus Rusijos ir Lenkijos taikos tarybos.

PARYŽIUS, rug. 14. — Konferencija premjerų Lloyd George ir Millerand, kurį turėjo įvykti ryto, tapo atidėta iki nebus matyti pasekmių Minsko taikos tarybų tarp Rusijos ir Lenkijos.

Tai tapo nutarta šiandien užrubežinių reikalų ministerijoje, kur abu pusės sutiko, kad nieko griežto negalima nutarti, kol tarybų pasekmės nebus žinomos.

Amerikos rateliuose Paryžiaus

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

VARŠAVA ESANTI APSUPTA.

Bolševikai paėmė Soldau. Vengrija siulanti savo pagalbą.

VARŠAVA, rug. 14. — Vengrija pasiūlė duoti Lenkijai 50,000 kareivių ir sandelius ginklų ir amunicijos, taip pat apsupinti kviečius ir suteikti Vengrijos Raudonojo Kryžiaus patarnavimą.

Paėmė Soldau.

BERLINAS, rug. 14. — Pėtinčios naktį rusų bolševikų spēkos paėmė Soldau, ant Varšavos-Danzigo geležinkelio, apie 15 m. į šiaurvakarius nuo Mlaivos. Lenkai traukiasi į šiaurvakarius.

Gen. Veger, komanduojuantis 4-tą bolševik armiją Lomže vakar pasakė korespondentui, kad Varšava yra apsupta ir kad jos paėmimas yra neišvengtin.

Bolševikai pamaži artinasi prie Varšavos.

VARŠAVA, rug. 14. — Frontas pamaži artinasi prie Varšavos. Prieš auštant subatoje artilerijos pašvaistė buvo matyti debesys iš dviejų pusių, o kartais pasigirdavo ir kanuolių baubimas.

Šiandieninis pranešimas priklauso, kad lenkai pasitraukė centre Varšavos fronte, bet sakoma, kad tai buvo padaryta dėl pergrupavimo kareivių, kurie pasitraukė iki gynybo linijos vos už 19 kilometrų nuo miesto.

bet dar rustesnis, negu besiveržimas iš šios pusės yra padėtis šiaurvakariuose nuo Varšavos, kur apie 2,000 bolševikų raitelių slenka prie Vislos. Kavalerijos dešinis sparnas, kuris eina parubežiu, tapo sustiprintas infanterijos kareivių, kurie rekvizavo kaimiečių vežimus ir eina paskui kavaleriją.

Lenkai sako, kad bolševikai negali pereiti Vislą abiejose pusėse Varšavos, kadangi rusai visuomet imdami Varšavą iš vakarų, išmoko lenkus apsaugoti nuo to pavojaus.

Atkirs paskutinį kelią į Danzigą.

VARŠAVA, rug. 12 (suveiktas). — Šiandieninis lenkų pranešimas, sakantis, kad "lenkų gynybai traukiasi prie Vislos ir apsupančios Varšavą tvirtovės linijos" parodo, kad nuo ryto bus girdėtis Varšavojų kanuolių šaudymas. Tas dar labiau pagreitins kiek apsisostojusią evakuaciją.

Pranešimas taipgi reiškia, kad jei bolševikai pasieks Vislą prie Vloclavėk, jie gali, nepereinant Vislos, persikirti artilerijos ugnimi antrą ir paskutinį geležinkelį tarp Varšavos ir Danzigo.

Lenkai aplaikė didelį smugį.

PARYŽIUS, rug. 13. — Pasak pasiekusių Paryžiaus vėliausių žinių, bolševikai šiaurėje perėjo Pultuską ir eina pietų kryptimi Narevo upės kloniu linkui Varšavos.

Kita kolumna eina tarpe Narevo ir Bugo upių, kuomet toliau į pietus nuo Bugo rusai perėjo Tlušč liniją.

Apleidimas Pultusko skaitomas yra dideliu kariniu sumuštumu, kadangi lenkai gynė miestą su didesniu nusispindimu, negu kokią nors kitą poziciją nuo pradžios jų traukimosi nuo Bradžinos.

Toliau į pietus rusai perėjo Bugo upę ir eina ant Liubliino.

4 ZMONES UZMISTI.

COASBURG, Ill., rug. 15. — Burlington traukiniui užgavus automobilį, 4 žmonės liko užmušti ant vietos ir 2 mirtinai sužeisti.

"NEŽIUREKITE KAS DAROSI KITUR."

Amerikos kapitalistas surakintam Amerikos darbininkų judėjimui: "Tū neturi žiūrėti ką daro pakvies Europos darbininkai ir neturi juos sekti. Juk čia visai skirtinga šalis — čia ir tu turi pilną laisvę."

Pasigavo ant meškerės

Francija pasigavusi Amerika ant savo meškerės ir priversti gėlbėti Vrangeli.

PARYŽIUS, rug. 15. — Užrubežinių reikalų ministerijoje čia oficialiai pasakyta, kad Amerika, savo valstybės departamentu nota Italijos ambasadoriui, tapo surišta su Francijos politika remti gen. Vrangeli.

Premieras Millirand nepažūdė nė vienos minutės, kad pasinaudojus proga, taip lengvai teikiama valstybės departamento notos. Jo atsakymas užveria sutartį, kuri suriša Rusijos klausime Washingtono administraciją su Francija prieš Anglijos ir Italijos politiką.

Anglijos ambasadorius skubiai tapo atšauktas iš atostogų ir per dvi valandas laikė konferenciją Francijos užrubežinių reikalų ministerijoje.

Millerando nota išaukė didelę sensaciją diplomatinuose rateliuose, kadangi ji prievėria Jungt. Valstijas tvirtai laikyties Francijos, koki karą ji ne pradėtų prieš Rusiją. Ta nota esanti šedevras diplomatijos.

Gudriai atkartojant ir pabrėžiant tuos Washingtono notos paragrafus, kurie labiausiai patinka Francijos valdžiai, pailkiausiai prirodoma, kad Paryžiaus ir Washingtono administracijos pilniausiai sutaria kiekviena dalyke Rusijos klausime, įskaitant atsakymą pripažinti taiką, kuri, tikimasi, bus padaryta Minske tarp Rusijos ir Lenkijos taip pat teikti neaprubėžintą pagalbą gen. Vrangeliui ir tai daliai Lenkijos, kurią galima bus prikurstyti test karą prieš Rusiją.

Tuo pačiu laiku Paryžiaus presa deda žymion vieton kablegramą iš Jungt. Valstijų, kad Amerikos laivynui neva tapo paliepta plaukti į Juodąsias juras ir jis jau išplaukęs, kad apsaugojus Vrangelio kvatierą Sevastopolyje.

Rusai tik už 12 mylių nuo Varšavos.

BERLINAS, rug. 13. — Pranešama, kad rusų avangardas yra tik už 12 mylių nuo Varšavos išlaukinės gynybo linijos.

PARYŽIUS, rug. 13. — Artindamies iš šiaurės, rytų ir pietryčių, bolševikai dabar yra už 20 mylių nuo Varšavos ir mažai kas abejoja, kad susting bus paimta dar prieš užsibaigimą taikos tarybų.

Amerika pasitiki Vrangeliu.

WASHINGTON, rug. 15. — Nors Amerikos valdžia ir nepripažins gen. Vrangelio valdžios Pictinėje Rusijoje, Jungt. Valstijos vistiek deda ant Vrangelio didelį pasitikėjimą. Jos tikisi per Vrangeli, taip pat per Pabaltijos šalis ir Finlandiją nugabenti Rusijon notą, išreiškiančią draugiškumą Rusijos žmonėms, bet kartu atakuojančią sovietų valdžią (tai Amerikos nota Italijos ambasadoriui).

Valdininkai nurodo į Vrangelio neseniai išleistą paliepimą, kuris parodys, kad Vrangelis noris įsteigti civilę valdžią, kuri įgytų žmonių pasitikėjimą. Tuo paliepiu prie kiekvieno armijos korpuso yra priskirtas civilis administratorius, kuris atsako caro valdžios gubernatoriui, kurio pareiga bus įsteigti civilę valdžią to korpuso užimtos vietose.

Ar Wilsonas galės viską išpildyti, klausia Lloyd George.

LONDONAS, rug. 15. — "Ar prezidentas Wilsonas yra pasirėngęs ir ar išgalės nuvesti savo politiką prie logiškos konkluzijos, pasiūnčiant kareivius, amuniciją ir finansinę pagalbą Lenkijai?" Tokį klausimą, pasak Downing gatvės, pastatė premieras Lloyd George, kada perskaitė Washingtono notą.

"Premieras Lloyd George," sako žinia, "perskaitė pilną tekstą prezidento Wilsono notos su dideliu įdomumu. Jis nesutinka su prezidento išvadžiojimais atsakyme pripažinti sovietų valdžią."

"Jis rimtai nori žinoti kokie yra budai parėmimui Lenkijos nepriklausomybės ir ar prezidentas yra prisirengęs ir ar išgaliprvesti savo politiką prie jos logiškos konkluzijos, pasiūnčiant kareivius, amuniciją ir pinigų."

\$18 savaitėje minimum alga. SAN FRANCISCO, rug. 15. — Valstijos gerbuvio komisija nustatė \$18 savaitėje kaip minimum alga moterims ir vaikams knygvedystės, spaudos, graviravimo ir litografijos industrijose. Tik pradedančioms yra skiriama mažesnė mokestis. Be specialio leidimo moterims draudžiami dirbti po 11 val. nakties. Nuosprendis paliečia apie 20,000 moterų.

4 ZMONES UZMISTI.

COASBURG, Ill., rug. 15. — Burlington traukiniui užgavus automobilį, 4 žmonės liko užmušti ant vietos ir 2 mirtinai sužeisti.

True translation filed with the post-master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

RUSIJOS BOLSEVIKŲ ARMIJOS VERŽIASI PERSIJON.

Esą siekiančios užgriebti visą Persiją ir priėti prie Indijos.

WASHINGTON, rug. 15. — Pasak pranešimų Jungt. Valstijų agentų, po įsiveržimui į Lenkiją, kitos sovietų armijos veržiasi per Persiją. Jos grąšina pavergti visą šalį.

60,000 patyrusių ir gerai apsiginklavusių kareivių, taip pat kazokų kavalerijos, eina linkui sostinės Tegerano ir yra tik už 200 mylių nuo jo. Jiems priešinas tik 50,000 menkai apginkluotų kareivių Persijos armija.

Kitoms sovietų armijoms, veikiančioms pietrytinę Persiją, beveik niekas nesipriešina.

Rusijos užrubežinių reikalų ministerio Čicerino pasakymą, kad "kol nėra pasiekta abalo susitarimo su Anglija, sovietų valstybės departamentu valdininkai aiškina reikiantį, kad sovietų spēkos žemutinę Persiją mano veržtis iki Afganistino ir Baluchistano rubežų. Iš ten jos galės valdyti kelius į Indiją.

Persija būtų galėjusi apginti save, jei Anglija nebūtų pakliudžiusi gavimui ginklų ir amunicijos. Persija dabar gali padidinti armiją iki 100,000 kareivių, o už kelių mėnesių padidinti ją skaičių kelis sykus. Anglija gi galinti pastatyti tik 6,000 kareivių, jei ji ir panorėtų juos naudoti.

(Kiek laiko atgal Maskva oficialiai paskelbė, kad Persijoje nėra Rusijos kareivių, nes jie visi tapo ištraukti keletą mėnesių atgal. Sukilimą gi Persijoje veda Persijos sukilėliai, be Rusijos pagalbos. Išrodo, kad visa ši žinia pra produktas pradėtos Washingtono propagandos prieš Rusiją ir Angliją).

REIKALAUJA PAKELIMO ALGOS.

Anglikasiai pareikalavo pakelti mokesčių 10 c. ant tono.

CLEVELAND, rug. 15. — Anglikasijų atstovai bendroje algų konferencijoje minkštųjų anglių centraliniame lauke, pareikalavo pakelti algų dieniniams ir mėnesiniams darbininkams po \$2 į dieną, o dirbančioms nuo vagonų, pakelti mokesčių po 10c. ant tono. Reikalaujama, kad tas pakėlimas veiktų nuo rug. 1 d.

Christensen pritaria Anglijos darbininkų nusistatymui.

CHICAGO. — Parley P. Christensen, Farmerių-Darbo partijos kandidatas į prezidentus pasiuntė kablegramą Anglijos Darbo partijos pirmininkui William A. Adamson, sveikinančią Anglijos darbininkų nusistatymą priešintis visomis įmonėmis karinei intervencijai Rusijoje.

Kol Markės Dar Pigios Siųskit Pinigus Lietuvon

Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius pasiūnčia pigiausiu būdu pinigus Lietuvon į vietines paštas ir pilnai atsako už siunčiamus pinigus. Pinigai taipgi siunčiami į lenkų užimtas vietas lenkiškomis markėmis. Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius išduoda savo draftus arba čekius, kurie yra išmainomi bankuose Kaune, Panevėžyje, Šiauliuose, Raseiniuose, Virbalyje, Vilniuje, Liepojoj, o taipgi Berline, Vokietijoje. Kol markės yra pigios, dabar apsimoka ne tik siųsti pinigų Lietuvon savo giminėms, bet ir pasidėti pinigų Lietuvos bankuose. Naujienu Pinigų Siuntimo Skyrius padeda taupymui pinigų Lietuvos, o taipgi ir Vokietijos bankuose. Visuose pinigų reikaluose kreipkitės į NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIŲ 1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

Baltasis teroras Finuose.

Marion Philips.

(Federuotoji Presa).

London. — Rusijos carizmas pasišalinęs iš Finlandijos, bet jo įtaka da pasiliko. Ir iš visko matyti, kad Finlandijos reakcininkai vadovaujasi įtaka, įtaka savo darbuose. Įstatymų pa tvarkymais, Finlandija yra lais va šalis, laiduojanti politinių laisvų savo piliečiams — žodžio, spaudos ir susirinkimų lais vę.

Bet faktinai, visų šalyj tebe siaučia baltasis teroras, kuriai specialine policija politikos nusi žengėlių gaudymui. Toji poli cija — tai modelis, paimtas nuo cariskosios Rusijos "ochran kos". Padėties ponai bijosi net buržuazinių partijų nekaltant jau nieko apie socialistus.

Apsieimams su Aalandu salų delegatais, — kurie nvyko pas švedijos valdžią ir pareiškė, kad salų gyventojai nori susi

jungti su švedija, — yra tipinis valdžios darbas. Nespėjo dele gatai peržengti švedijos sieną, kaip Finlandijos valdžia juos areštavo. Suprantamas daiktas, kad su socialistais lyginai taip pat apsieinama.

Baltojo teroro nuoznumai, kaip matyti, nepadarė didelės į taikos į tuos, kurie nepriklauso socialistams. Vienok kad su pratus dabarties padėty, reikia šis tas žinoti apie tai, ką tas teroras nuveikė praityj. Skait menis galima paduoti labai trumpai, jos yra sekamos. Ka da raudonoji armija pasidavė, tai buvo nugalabinta nuo šešioli kos iki aštuoniolikos tukstančių žmonių.

Iš tų, kurie buvo pasodinti kalėjiman, trylika tukstančių mirė nuo bado arba pacinančių nuo bado ligų. Likusiems ka liams iš trijų atvejų skelbta amnestija, ir tai tik dėka kitų šalių kritikai. Amnistija "pa liuosuotiems kaliniams atimta višos civilės teisės. Socialistai dėl mirties bado ir išsiuntimų neteko apie penkias dešimtis tukstančių narių.

Tukstantai keturi šimtai pro fesinių sąjungų narių ir socia listų dar ir dabar tebesėdi kalė jimuose už šokių ar tokį dalyva vimą revoliucioniniame judėji me. Be to, Finlandijos ochrai na da ir šiandien žvejoja viso į šalyj politikos nusižengėlių. Ra mų politiniai susirinkimai yra išvaikomi. Tą darbą atlieka baltgvardiečiai arba slaptoji poli cija. Pirm savaitės prieš ma no apleidimą Finlandijos kai riųjų socialistų susirinkime bu vo areštuota trys dešimtys žmo nių. Prieš juos nebuvo prista tyta jokių kaltinimų, vienok grą sinta juos teisti už šalies išda vystę.

Susirinkimas, kuriame jie da lyvavo, priėmė programą, ku ris nusistatė prieš nekonstituci nį veikimą arba prievartos re voliuciją. Tas pats mitingas In tarė prisidėti prie Trečiojo In

ternacionalo. Scarborough'o konferencija prilygsta aukščiaui minėtam susirinkimui, jei tik ten būtų buvusi priimta panaši rezoliucija.

Jei tas susirinkimas būtų įvy kes Finlandijoje, tai slaptoji poli cija būtų uždariusi duris, areš tavusi p. Landsbury ir da kele tą šimtų kitų, pasodinusi juos į atatinamus politinius kalėjimus ir užvedusi tokią bylą, ko ki dabar yra užvesta prieš Fin landijos draugus.

Baltoji gvardija yra tikras ša šas ant valstybės kuno. Nors tai luosanorių įjega, kuri nėra kon troliuojama valdžios, vienok iš bendruomenės fondų jai skiria ma užlaikymas. Šiuo laiku balt gvardiečių randasi 100,000, o regulierinė Finlandijos armija, kuri susideda iš darbininkų ir simpatizuotoja darbininkų rei kalams, turi vos 40,000 žmonių.

Jei socialistai remtų savo vei kinę prievartą (prieš kurią jie dabar yra nusistatę), tai balto ji gvardija pataptų vyriausiu val džio ramsčių ir armija grei čiausia būtų nuginkluota ir de mobilizuota. Baltoji gvardija daro didelės įtakos, ypač ma žesniuose miesteliuose. Darbinin kų judėjimas ten silpnas, kada gi žmonės bijosi baltgvardie čių rustybės.

Nekaimingos Finlandijos bur žuazinės partijos veda atkaklią klasiinę kovą. Bet socialistai pirm visko nori, kad didžiųjų šalių darbininkai suprastų jų padėty. Tą atliktų prieš to, jog Finlandijos valdžia įsitikin ty, kad ji negali tikėtis nuo ci vilizuoto pasaulio pagarbos tol, kol ji nesuteiks amnistijos poli tikos nusižengėliams ir neat steigs civilinių laisvų savo pi liečiams.

True translation filed with the post master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1920 as required by the act of Oct. 6, 1917

Amerikos armija Europoj.

(Federuotoji Presa).

Coblentz, birželio 20. — Jung tinės Valstijos da tebeatiko ar miją Rhine'o distrikte. Ten ran dasi apie penkiolika tukstančių kareivių, kurie okupuoją Cob benzo apygardą. Mes visai ne suprantame, kodėl tai daroma. Ar ta armija laukoma nuo tiks lu, kad apgynus Franciją nuo naujo puolimo? Bet tokiame atveji, kodėl ten laikyti tik pen kiolika tukstančių. Reikėtų ma žiausia šimto tukstančių karei vių, kad atgrąšintus Vokietiją nuo puolimo.

O gal tie kareiviai laikomi tuo tikslu, kad priverstų priešininką pildyti taikos sutartį? Bet juk mes nepasirašėme taikos su tarti, ir jei kada pasirašysime, tai, turbūt, sisilaikysime nuo to kio patvarkymo, kuris vers už laikyti armiją kontinente. Gal tai daroma tuo išrokaivimu, kad padėjus francuzams prisipirti vokiečius dirbti atstatymo dar bą. Jei tai tiesa, tai armijos užlaikymas biskutį perbrankiai atsieina. Pinigai tos armijos už laikymui, o taipgi ir Francijos atstatymui, eina iš toų pačios vokiečių kišenės. Gi Vokietijai dabar pinigų labai trūksta.

Francuzai gerai apskaitė, kad tos išlaidos yra visai bereikalin gos. Kada francuzai pamatė, kad mes nestojame už tai, kad taikos sutartis būtų pildoma ir nepalaikome jų ambicinių už mačių, tai mes jiems pasidarė me tokia jau našta, kaip ir vo kiečiams. Kadangi Coblentz yra labai patraukiantis miestas, tai nei vienu nei kitu negalima ka linti už norą pasilaikyti jį sau.

Faktas yra tas, kad francuzai niekuome nežiuėjo entuzias tiskai į Amerikos kariuomenės Rhine'o distrikto okupaciją. Francuzų generalinis štabas pa čioj pradžioj priešinosi tokiam žingsniui. Francuzai iš mūsų reikalauja tik moralinės pagar bos. Tos priežasties delei yra tikra nesąmonė teikti militari nės pagalbos, kuomet to iš mu sų nereikalaujama ir net prieši namasi tam.

Lietuvos kooperatyvų karo meto nuostoliai.

Siaulių Srit. Vart. B-vių Są junga yra surinkusi idomią an ketą apie nukentėjusius dėl ka ro šiaulių srities kooperatyvus (šiaulių, Pasvalio, Mažeikių, Tel šių, Raseinių apskr.). Anketa buvo išsiuntinėta 52 kooperati vams šiais klausimais: 1) kuomet padaryti, 2) kieno jie pada rėti, 3) kokios rūšies turtas yra žuvęs (namai, prekės, pinigai...), 4) kaip tie nuostoliai padaryti (išplėsta, sudeginta, išdraskyta), 5) už kiek yra dingę turto ir 6) dabartinis b-vės stovis (veikia ar likviduota). Atsaky mai gauti iš 35 bendrovių. Jie apibūdina kooperatyvų nuostolius šiais skaitmenimis.

Bendra tų nuostolių suma sie kia 2,650,722 auks. dabarties laiko kainomis. Didžiausių nuo stolių yra turėję šie kooperati vai: Kretingos vart. b-vė — 352,790 auks., Šiaulių Sąjunga — 307,527 auks., Salantų b-vė — 279,611 auks., Plungės — 213,500 auks., Papilės — 181,657 auks., Akmenės žem. Ukio dr-ja — 171,100 auks., Šiaulių vart. d-vė — 78,082 auks., Viekš nių — 79,729 auks., Kurtavė nių — 78,612 auks., Tytuvėnų — 78,082 auks., Kalinėty — 67,117 auks., Joniškio — 52,866 auks., Pašvitinio — 50,000 a., Darbėnų — 40,600 a., Vaškų — 40,476 a., Pasvalio — 29,288 a., Radviliškio — 20,000 a., Linka vos — 17,357 a., Žeimelio — 13,558 a., Šaukėnų — 11,542 a., ir t. t.

Nuostolių kaltininkai buvo pa prastai kariuomenės: vokiečių, rusų caro ir didžiūniečių, bermontininkų, latvių ir lietuvių.

Vokiečiai vieni yra padarę nuostolių 11-kai bendrovių už 1,732,808 auks.: Plungės, Ak menės, Žimelio, Kurtavėnų, Pa pilės, Grinkiškio, Darbėnų, Sa lantų, Kalinėty, Kretingos, Jo niškio, Viekšnių.

Didžiūniečiai (vien) — 3-ms b-vės: Telšių ir Pasvalio už 30,870 auks.

Rusų (caro) kariuomenė — Vaškų b-vei už 40,576 auks. Bermontininkai (vien) — 12-kai b-vių: Šiaulių Sąjungai, Graščių b-vei, Šiaulių, Laižu vos, Triškių, Akmenės, Plate lių, Kriukų, Lygumų, Radviliš kio, Kužių b-vėms ir Telšių šv. Žitos b-vei iš viso už 437,822 a. Latviai — Sačių b-vei (562 a.), lietuviai — Šiaulėnų b-vei (3329 r.).

Kai kurios bendrovės nuken tėjusios yra po kelius syklus ir nuo įvairių kaltininkų: nuo vo kiečių, bermontininkų, didžiū niečių ir rusų caro kariuome nių, jų skaičiuje — Žeimelio (vok., rusų ir bolšev.), Kurtavė nų (vok. ir bermont.), Tyta vėnų (rusų, vok. ir berm.) Darbėnų (vok. ir berm.), Jo niškio (vok., didžiū. ir bermontininkų), Viekšnių (vok., berm., didž.) iš viso už 354,990 auks.

Daugumoje vietų nuostoliai padaryti plėšimais, rekvizavi mais, kitur gi sudeginimais ar sugadinimais prekių arba ir na mų, pav. Kalinėty, Viekšnių, Papilės b-vių.

Atlyginimo gavusi yra viena tik b-vė, butent Akmenės žem. Ukio dr-ja 84,800 a. (išplėsta buvo už 171,100 a.).

Kaikurioms bendrovėms pa darytieji nuostoliai buvo, matyti, tiek skaudūs, kad tula jų net yra likvidavusi savo darbą, kaip antai, Plungės, Vaškų, Papilės, Salantų; kitos jų dabar vėl at sigaua, išnaudo besikurdamos. P. B. ["Sietynas"].

Susidūrė gatvėkariai.

Pracitą naktį, ant W. 63-os ir S. Halsted gatvių susidūrė gatvėkariai į ugnagesių trokų. Trokas truputį apdaužyta ir kapitonas Michael Carman ir pipemenas Patrick Sedon su žėisti.

LAIVAKORTES EUROPON

Jau Yra Parduodamos NAUJIENŲ OFISE

NAUJIENŲ PINIGŲ SIUNTIMO SKYRIUJE

Trečios klesos laivakorčių kainos yra sekamos:

Iš New Yorko į Angliją ar Franciją \$71.50 ir \$85.00
Iš New Yorko į Paryžių \$75.00 ir \$86.50

Išvažiuojant iš Amerikos reikia dar mokėti taksų po \$5.00 nuo galvos. Įvažiuojant Amerikon, reikia mokėti taksų po \$8.00 nuo galvos, —

Kol kas dabar galima važiuoti tik per Franciją. Ki ti keliai yra blogesni negu kelias per Franciją.

**Laivakorčių reikale galite dabar
kreipties į NAUJIENAS.**

Kooperatyvų judėjimas Lietuvoj.

Kooperatyvų Sąjungos Biuro suvažiavimas. — Birželio 12 d. įvyko Lietuvos kooperatyvų Sąjun gų Biuro posėdis. Iš svarbes nių posėdžio klausimų išrišta y ra: Lietuvos kooperacijos banko įstatų priėmimas, Liet. ko peratyvų Sąjungos sudarymas, so dų vaisių eksportas, krašto ap rupinimas trąšomis, bendrovių karo nuostolių surašymas ir an kietos lapo parašymas.

Kooperacijos banko įstatai ga lutinai priimti. Biuro prezidiu mo patiektaame projekte padary tos kaikurios pataisos, svar biausi jų — bankui atimta teisė savarankiai vesti prekybos o peracijos ir steigti nuosavias pra monės įstaigas.

Vienos (bendros) Sąjungos sudarymo klausime posėdžio bu vo priimtas prezidiumo pareng tasai projektas, kuriuo iš visų šiuo laiku veikiančių sąjungų su daroma viena visai Lietuvai "Lietuvos Kooperatyvų Sąjunga". Jai sritį sąjungos perduoda sa vo turty ir skolas. Sritių są jungos, norinčios išlaikyti savo autonominį savarankumą, gali įstoti nariu Lietuvos kooperaty vų Sąjungon tomis pat teisėmis kaip ir bendrovės. Kad pagreitinus projekto įvyk dinimą, nuspręsta sukiesti sri čių sąjungų įgaliotinių susirin kimus iki 8 m. Liepos mėn. 20 d., kurie ir turės galutinai nus pręsti savo rajoninių sąjungų likimą.

Sodų vaisių eksporto klausimu nutarta kreiptis tuojau į Valdžią su prašymu nustatyti vaisių iš vežimo taisykles ir pavesti Biu ro prezidiumui surasti mūsų vai siams atatinamą rinką užsieny je. Del žemės ukio aprupinimo zu peru buvo priimtas sumanymas, kad tą svarbų uždavinį turėtų atlikti Valdžia ir duoti ukinin

Waukegano Lietuviai—

Norėdami SIŪSTI PINIGŲ savo giminėms LIETUVON, kreipkitės į J. E. Bruzevi čiaus aptieką:

WAUKEGAN
PHARMACY,

1005 Marion Street,
Waukegan, Ill.

"Aušros" Mokykloj

Yra šie skyriai:

- 1) Anglų kalbos.
- 2) Lietuvių kalbos.
- 3) Aritmetikos.
- 4) Algebros, Geometros ir kitų matematikų.
- 5) Braižymo (planų pažinimo).

Mokytojai: Anglų kalbos — P. G. Luomons; Lietuvių kalbos — Konst. Augustinavičius; Matematikos — V. Misiška.

Aušros Mokykla — seniausia ir geriausia, jos tikslas suteikti neat būtinai reikalingą mokslą, kad su jo pagalba galima būtų pagerinti gy venimą.

Dėl didesnės naudos sau ir pa rankumo mokyklai pradėkite tuoj neatsidėdami visi sykiu.

3001 South Halsted Street

JOHN KUCHINSKAS Lawyer

LIETUVIŲ ADVOKATAS
29 SO. LA SALLE STREET
CHICAGO, ILL.

Telephone Central 3684

Valandos: 9 ryto iki 5 vakare, Subatomis: 9 iki 1 po pietų VEDU VISOKIAS BYLAS VISUOSE TEISMUOSE.

Egzaminuojų Abstraktus perkant

arba pardodant namą, lotą arba farmą ir dirbu visokius Legalis kos Dokumentus. Suteikiu pata rimus ir skolinu pinigus ant Pir mų Mortgage'ų ant lengvų sąlygų.

West Side ofas atdaras vaka rais nuo 7 iki 8 valandos. Viršum Metropolitan State Ban kos, 2201 W. 22nd St., Cor. Leavitt Tel. Canal 2552.

Tel. Yards 3654

Mrs. A. Michniewich

AKUŠERKA
Baigusi Aku šerijos kolegi ją; ilgai prak tikavusi Penn silvanijos hos pitalėse. Pa sekmingai pa tarnauja prie gimdymo. Duo da rodo viso kiose ligose moterims ir merginoms.

3113 S. Halsted St. Chicago, Ill. (ant antrų lubų)
Nuo 6 iki 11 ryto ir 7 iki vakar

ANCHOR LINE S. S. CALABRIA

Išplaukia Rugpjūčio (August) 17, 1920 į
HAMBURGĄ IR DANZIGĄ

3-čios klesos kainos

Hamburg \$120.00
Danzig \$135.00

Pridėdant \$5.00 War Tax

Yra vietinis agentas jūsų mieste arba artymais.

Carter's Little Liver Pills

Per šešesdešimt metų šis geriausias pasaulyje valytojas jėgų ir skilvio.

DEL GALVOS SO PEJIMO, DEL SVAIGIMO, DEL UZKIETEJIMO, DEL ABELNOS

Reikalaukit tikrojo **CARTER'S IRON PILLS** Grynų Daržovių.

Nuosavybės Išsivystymas

Parašė Paul Lafargue
Sulietuvino A. J. Karalius
Puslapių 167.

"Kritiška nuosavybės išsivystymo pažintis iš da lies surinkty ir kruvą žymėjusių dalių žmonijos proti nės istorijos".

"Ekonomiškas draugijos surėdymas yra pamatu, ant kurio statoma juridiška ir politiška trioba ir ku riam atsako tikros draugijos minties formos; trumpai pasakius, išdirbystės budas suteikia ypatybę drau gijiniam, politiškam ir protiškam gyvenimui".

Tai yra vienas svarbiausių veikalų socializmo li teraturoje. Gvildena privatinės nuosavybės vysty mosi klausimą.

Kaina 50c.
Užsisakykit tuojau

NAUJIENŲ KNYGYNAS
1739 So. Halsted St., Chicago, Ill.

STATE BANK
STRENGTH SAFETY & SERVICE
ORGANIZED 1902

Saugumas ir Patarnavimas

Kada jūs deposituojate savo pinigų šiam tvirtame banke, jūs žinote, jog tai yra visiškai saugus, nes yra dabojamas gerai patyrusių, atsakančių direktorių ir taipgi per valstijos saugos ofiso viršininkus.

Ir atminkite štai ką, jog mes siunčiame pinigus į visas svetimas šalis.

Ateikite ir matykite mus, leiskite mums papasakoti jums, kaip mes galime jums pagelbėti.

The STOCK YARDS SAVINGS BANK
4162 So. Halsted St., Chicago

Vabzdžių reikšmė.

Vabzdžiai gamtoje labai daug reikšia. Lakstydami nuo vieno žiedo į kitą vabzdžiai išnešioja žiedų dulkes nuo vieno augalo į kitą. Del to kai kurie augalai augina daug geresnius vaisius ir sėklas. Yra žiedų, kuriuos gali apdulinti tik tam tikras vabzdys (kamanės, bitės ar kt.), o kurtų vabzdžių nėra, senai tie augalai sėklų neveda. Yra atsitikimų, kad vaisinai medžiai ėmė auginti geresnius vaisius, kai sode įveisė kelis bičių avičius.

Kai kurie vabzdžiai žmogui padaro daug gera: bitės ir šilkaverpiai (šilkaverpių vikšrai duoda žmogui šilką).

Yra vabzdžių, kuriuos vartoja vaistui (gailiosios muselės tinka puslių traukiamiesiems vaisiams).

Vabzdžiai minta daugybės paukščių ir vabzdžių gyvulių (šikšposparniai, kurmiai).

Dauguma vabzdžių baisiai kenkia ukiui, o kai kuriais metais visai sunaikina laukus. Vabzdžiai augalams daugiausia kenkia budami vikšrais.

Kai kurių plešteklių ir vabalų vikšrai baisiai naikina laukus, sodus ir daržus.

Ruginuko vikšras ėda žiemkenčių javų želmenis ir nuėda didelius plotus.

Kai kurie vabzdžiai suaugę baisiai naikina laukus, pav., raguočius, duonvabalį, skeiriai (šaranciai).

Galų gale yra vabzdžių ir gyvuliams kenkiamų. Pavyzdžiui, gylys deda kiaušinius į karvių arba arklių plaukus. Išsiperėjęs vikšrelis pragaužia gyvuliui odą ir tuo baisiai kankina gyvulį, nes ta vieta baisiai niežti.

Vabzdžių grobuonių tarpe yra mums naudingų. Pavyzdžiui smalininkai (bobos) ėda kenksmingų vabzdžių vikšrus. Petruskėlės (Dievo karvytės) ėda medžių utėles, kurios gadina augalų lapus. Taip pat naudingi ir ragany arkliukai. Tų vabzdžių pasturgalis baigiasi ilgomis ir smailiomis dėtimis. Tomis dėtimis vabzdys duria kankurius vikšrus ir į jų kūną deda savo kiaušinėlius. Išriedėję vikšreliai minta tuo vikšru, kurio kūne išriedėję, ir išėda jo vidurius.

Kai kurie vabzdžiai padeda limpamoms ligoms plėstis. Tokia ponja ir mūsų muse. Lai-piojusi ir braidžiūsi po visokias biuirtybes ir išmatas jo, parlėkdama namo, tupiasi ant valgytų ir palieka čia parneštasias bakterijas. Baisiausias ligas — kruvinąsias, rauples, cholera, difteritą ir kt. Kartais musė mums parneša per kelis kilometrus.

Yra uodų, kurie nešioja drugio anėkryčius ir apkrečia jais įkštą žmogų (uodai, deda kiaušinėlius į stovimo vandens paviršius); uodo įkštą žmogaus krauje privinsa daugybę drugio mežutėlačių bakterijų. Geldami drugių sergančius žmones uodai kartais su jų krauju į čiuplia ir drugio anėkryčių, o geldami sveiką žmogų tuos anėkryčius kartu su savo seilėmis suleidžia jam į kraują — ir apkrečia.

Vabzdžių visur pilna. Ir šiltose ir šaltose šalyse, urvuose ir ant kalnų, žemėje ir vandenyje, — visur pilna vabzdžių.

— M. [“Sietynas”].

S.L.A.

S. L. A. 36 KUOPOS VIESAS PAREISKIMAS

S. L. A. Pildomajai Tarybai. Kadangi S.L.A. Seimas neužtvirtino Dundulio į sekretoriaus vietą ne delko kita, kaip tik delo jo suspendavimo bėgyje pra-citų dviejų metų;

Kadangi S.L.A. Seimas padarė nutarimą, kad Dundulio suspendavimas būtų ištirtas, kaip centre taip ir kuopoj, kurioj Dundulis priklausė (nes Dundulis Seime neturėjo nė mokesčių knygtės, nė nuo kuopos do kumentų) ir ištyrimą daryti pavedė Teismų ir Apeliacijų Komisijai, kuri viešai pranešė S. L. A. nariams pirm negu bus paskelbta nominacijos. Taipgi Seimas paskyrė ne daugiau kaip 6 mėnesius laiko ištyrimui ir naujam referendumui, ir nutarė, kad jeigu bus atrasta, jog Dundulis nebuvo suspenduotas, Seimas pareiškė Dundulį galėsiant kandidatuoti antru kartu į sekretorių.

S.L.A. 36 kuopa laikytame susirinkime rugp. 6 d., 1920, Aušros svet., galutinai atmetė Centro P. T. paskelbtas balsavimo nominacijas ir pareiškė nepasitenkinimą Pildomajai Tarybai delto, kad jos pareiga buvo susaukti Teismų ir Apeliacijų Komisiją ištirti Dundulio suspendavimą ir pasekmes paskelbti organe. Ji to nepadarė, bet koreičiausiai išsiuntinėjo kuopoms nominacijų blankas, duoda tik vieną mėnesį laiko. Gi S.L.A. 129 kp. viešai paskelbė, kad Dundulis per praėjusius du mėnesius kuopoje buvo gerame stovyje.

Taigi, S.L.A. 36 kp. nariai tą visą matydami, 28 balsais prieš 8, atmetė ir atsakė balsuoti, ne delto, kad pripažinti Dundulį, kaip geriausį į sekretorių, bet gerbiami referendumą ir didžiulios valią. Tečiaus kas drįsta eiti prieš nutarimus, griežtai protestuojame.

J. Yuknis, Pirmininkas, Kazimieras Gugis, iždin. W. Valentas.

Telephone Yards 5834
Dr. P. G. Wiegner
Priėmimo valandos nuo 8 iki 12 ryto ir nuo 7 iki 9 v. vak.
3325 So. Halsted St., Chicago.

GERA spauda Gerą naudą neša.

Gera spauda yra brangi, bet naudingesnė ir pigesnė už prastą.

Tą supranta Chicago lietuviai ir todėl savo geruosius spaudos darbus duoda Naujienų Spaustuvei padaryti.

O mes spausdiname viską, kas tik galima spausdinti.

Naujienų Spaustuvė
1739 So. Halsted St.
CHICAGO, ILL.

Laiškai iš Lietuvos

Jonui Gedminui, Daisytown, Pa., rašo jo giminės iš Varnių: Klaus, ar mes mokam skaityti laikraščius. Mokam visi, ir mums bus labai malonu, kad apdovanosi mus laikraščiais ar knygomis. Prašom tik atsiųsti, skaitysim visi atsidėję.

Vokiečiai prie mūsų užėjo 1915 metais, balandžio 15 dieną, o išėjo baigiantis 1918 metais. O per pusketvirtį metų ką mes matėm irgirdėjom, tai sunku ir aprašyti. Užėinant vokiečiams bėgom toliau į Rusiją, ir per ketverius metus vargom klaidžiojam po suardytą ugnį ir kraujuose paskendusių Rusiją: o čia Lietuvoj ką vokiečiai darė ir ką tamstų laikraščiuose rašo, tai viskas teisybė: rubavo žmonis, plėšė ką sugriebdami; atėmė paskutinį gyvulį ar padargą, jei tik kame rado. Apie išgąsčius ir vargus nėra ko be-rašyti, ir priežodis sako: į pelkę kritęs ir usa nebekeičia. Po keturių metų ir mes su Julija su-grįžom atgal, tik brolį Simoną palaidojom Rusijoje. Namuose radom viską išardytą. Tėvelio neberadom gyvo, o neužilgo po sugrįžimo mirė ir motinėle; tai labai esam vieni. Aš, Petras, su seserimis gyvenam „daikte, užsidėjom viską išnaudo. Kad ir vargingai, bet su tamstų pagalba gal prasigyvensime.

O apie mergelis, mjeles brolyti, kaip juokies, kad visos be vainikų, tai dalykas toks: gvol-t niekas per daug nebalum-tijo, nors daug ir nuėjo ant niekų — tokių, kuriuos to norėjo. Bet nesuviliotų irgi yra dar pasirinkti. Musų pačių apielinkėj yra puikių ir padorių suaugusių meragičių, tik tamsta pats tur-but jų nebegali prisiminti.

Skaitykite ir Platinkite
“NAUJIENAS”

Iš Ivaizių Sričių.

Saharos geležinkelis. — Gana svarbi kliūtis susisiekimui su turtiniais vidurinėmis Afrikos kraštais yra Saharos smilčių ti-rai, per kuriuos nėra ne tik geležinkelių, bet nei jokių šiaip geresnių kelių. Francuzai jau senai rengiasi per tirus į vidurinę Afriką padirbti geležinkelį, bet tai ne lengva padaryti, nes mat vėjas, kaip žiemą sniegas, geležinkelio darbus ir jau padirbtą kelią smilimis užneša. Vis dėl to francuzai rengiasi pra-dėti dirbti. Jo padirbimas at-sieis suviršum 800 milijonų fran-ky. Kelio planas jau padary-tas; ypatingų, netikėtų sunke-nybių nesitikima; turima vil-ties ir smilties neramumą per-galėti. Didžiausią iš kelio nau-dą turės francuzai, todėl jie ne nurims, kol kelias nebus padirbtas. Tas kelias labai sutrum-pins žmonių kelią iš Fran-cuzijos į pietinę Afriką: ji bus galima padaryti penkioms die-noms, kuomet dabar tokia ke-lionė reikalauja apie trejeto sa-valčių. Vien gabenimas iš Afri-kos mėsos padengs išlaidas Fran-cijos išdėtas naujam geležke-liui padirbti. Jis nupigins Fran-cijos kainas mėsai, kurios dabar jau toliau juo sunkiau gauti. Dabar civilizotąjį pasaulį mē-sa beveik viena tik Amerika ap-rupina, žinoma, už didelius pi-nigus, paskui tuo galės užsiim-ti ir Francija. Dabar gi pačiai Francijai mėsos trūksta, o už iš-kiur atgabentą reikia brangiai mokėti. — L. Šernas.

Apieplėšė aptiekorių.

Aptiekorius, Edwin D. Be-nard, gyvenantis ant 4429 Bea-con gat., tapo užpultas banditų jam einant namo. Banditai jį sumušė, atėmė už \$100 brang-akmenų, \$70 pinigais ir palikę jį ant gatvės begulintį pabėgo.

Dr. A. R. Blumenthal

AKIŲ SPECIALISTAS
Akis Egzaminuoja Dykal

Gyvenimas yra tuščias, kada pra-nyksta regėjimas Mes vartojam pagerintą Oph-thalmometer. Y-patinga doma at-kreipiama į vai-kus. Val.: nuo 9 ryto iki 9 vak. Nedėliomis, nuo 9 iki 12 dienā.
4649 S. Ashland Av. Kamp. 47 St.
Telephone Yards 4317
Boulevard 6437

Dr. Charles Segal

Persikėlė į savo naują ofisą, pn. 4729 So. Ashland Av. Jis gydė ligas vyrų, moterų ir vaikų. Ofiso valandos nuo 10 iki 12 rytmetų, nuo 2 iki 5 vakare; 7 v. v. iki 8:30 v. v. Nedėliomis 10 v. r., iki 1 v. d. Specialistas džiuvos ir moterų ligų.
Tel. Drexel 2880

DR. M. HERZMAN
IS RUSIJOS

Gerai Lietuviams žinomas per 22 metų kaip patyres gydytojas, chi-rurgas ir akušeris.

Gydo aštrias ir chroniškas ligas, vyrų, moterų ir vaikų, pagal nau-jusias metodus X-Ray ir kitokius elektros prietaisus.

Ofisas ir Laboratorija: 1025 W. 18th St., netoli Fisk St.
VALANDOS: Nuo 10—12 pietų, ir nuo 6 iki 8 val. vakarais.

Telefonai: { Dienomis: Canal 3110 arba 357
Naktimis Drexel 950 - Drover 4136

GYVENIMAS: 3412 S. Halsted St.
VALANDOS: 8—9 ryto tiktai

DR. G. M. GLASER

Praktikuoją 28 metai
Gyvenimas ir Ofisas
3149 S. Morgan st., kertė 32 st.
Chicago, Illinois.
SPECIALISTAS:
Moteriškų ir Vyriskų.
Taipgi Chroniškų Ligų.
OFISO VALANDOS:
Nuo 9—10 ryto, nuo 12—2 po pietų ir nuo 6—8 vakare. Ne-dėliomis nuo 9—2 po piet.
Telephone Yards 687

DR. S. BIEZIS
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS

Ofisas: 2201 W. 22nd St., Kampas Leavitt St. Phone Canal 6222.
Valandos: 1 iki 5 val. vakare, nuo 7 iki 9 val. vakare. Gyvenimo vieta: 3114 W. 42nd St. Phone McKinley 4988.
Valandos nuo 10 iki 12 dienā

Telephone Yards 5032

Dr. M. Stupnicki

3107 S. Morgan st. Chicago

VALANDOS: Nuo 8 iki 11 ryto ir nuo 5 iki 8 vakare.

Tel. Boulevard 2160

Dr. A. J. KARALIUS
Gydytojas ir Chirurgas
VALANDOS: 9—12 ryto
2—9 vakaro
3303 So. Morgan Street,
Chicago, Ill.

DR. YUŠKA
1900 S. Halsted St.
Tel. Canal 2118
Ofiso val.: nuo 10 ryto iki 8 vakare.
Rezidencija: 2811 W. 63 St.
Tel. Prospect 3466

PRANEŠIMAS

Dr. M. T. STRIKOL'IS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Porkelia ofisą į People Teatų 1616 W. 47 St. Tel. Boul. 166
Valandos: 1 iki 3 po pietų, 6 iki 8 vak. Nedėl. 10 iki 12 ryto
Res. 2914 W. 43rd Street
Nuo ryto iki piet.
Tel. McKinley 263

DR. I. E. MAKARAS
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
Roselande: 10900 S. Michigan Av.
Telefonai: Pullman 342 ir 3189
Chicago ofisas: 4515 S. Wood St.
Tik Ketvergų vakarais nuo 5:30—7.
Tel. Yards 723

DR. JOHN N. THORPE
GYDYTOJAS IR CHIRURGAS
1637 W. 51 st. kamp. Marshfield av.
Valandos: iki 9 ryto, nuo 3 iki 4 ir nuo 7 iki 9 vakare.
Tel. Prospect 1157

Sveikam Kune Stipri Dvasia

Kam be reikalo kentėti? Mano spe-cialis gydymo budas išgydė jau daug žmonių nuo kaspininės kirmėlės, kurie buvo nebetękė vilties pasveikti.

Tukstantai žmonių nežino, kad jie turi viduriuose kirmelę, ir gydosi visai nuo kitokios ligos; delto ir neišgy-do.

Kirmėlės ženklai

Žmonės sergantys taja biaužia liga paprastai skundžiasi dideliu pilvo skaudėjimu; jiems rodo, tartum kas į gerkle kija, vėmė verčia, valgyt ne-turi noro, galva skauda, viduriai suke-tėję, ausyse užda, skauda po krūtini.

Kas tokių simptomų turi, tegul atei-na pas mane: išgydysiu visai trumpu laiku.

Gydan taipiau ir kitokias ligas kaip vyrų taip ir moterų. Patarimai dykal.

DR. DICKSON
1645 West 47th Street.
Tarp Marshfield ir Paulina gat. Ofiso valandos nuo 10 ryto iki 8 val. vakare
Nedėliomis nuo 10 iki 12 dienā.

ELEKTRA

Šviesą ir pajėgą suvedame į senus ir naujus namus, taipgi dirbtuves. Cash arba ant išmokėjimo.

Pirmutinė Lietuvių Elektos Korporacija Amerikoje

THE BRIDGEPORT ELECTRIC CO., Inc.
A. BARTKUS, Pres.
1619 W. 47th St. Tel. Boulevard 1892. Chicago, Ill.

PAČIAVIMOSI PAS IVAIRIAS TAUTAS

Pagal H. D'Almeras'ą
Sutaisė A. J. Karalius,

TURINYS:

1. Pačiavimasi pas laukines tautas.
2. Pačiavimasi pas senovės rytų tautas: pas muzulmanus; pas marmonus.
3. Pačiavimasi Indijoje, Kynijoje ir Japonijoje.
4. Pačiavimasi Graikijoje ir Romoje.
5. Pačiavimasi Francijoje.

Ši knygelė turi 89 puslapius.

Kaina tik 20c

Kiekvienas privalo tuojau nusipirkti šią knygelę.

NAUJIENŲ KNYGYNAS
1739 S. Halsted Street,

NAUJIENOS

THE LITHUANIAN DAILY NEWS

Published Daily except Sunday by the Lithuanian News Pub. Co., Inc.

Editor P. Strigaitis

1739 SO. HALSTED ST.,
CHICAGO, ILLINOIS.
Telephone Canal 1506Subscription Rates:
\$8.00 per year in Canada.
\$7.00 per year outside of Chicago.
\$6.00 per year in Chicago.
5c per copy.Entered as Second Class Matter
March 17th, 1914, at the Post Office
of Chicago, Ill., under the act of
March 3rd, 1879.Naujienuos eina kasdien, laikant
nedėdijimus. Leidžia Naujienuos Bon-
drovė, 1739 S. Halsted St., Chicago,
Ill. — Telefonas: Canal 1506.Užsiekamųjų kainos
Chicago — paštui:
Metams \$8.00
Pusei metų \$4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00Chicago — per nešiotojus:
Viena kopija 02
Savaitė 15
Mėnesiai 75Suvienytose Valstijose, ne Chicago,
paštui:
Metams \$7.00
Pusei metų 4.00
Trims mėnesiams 2.00
Dviem mėnesiams 1.50
Vienam mėnesiui .75Lietuvon ir kitur užsieniuose
(Atpildinta)
Metams \$8.00
Pusei metų 4.50
Trims mėnesiams 2.25
Dviem mėnesiams 1.75
Vienam mėnesiui 1.00Pinigus reikia siųsti pašto Money
Orderiu, kartu su užsakymu.True translation filed with the post-
master at Chicago, Ill., Aug. 16, 1920
as required by the act of Oct. 6, 1917

Europos darbininkai ir Rusija.

Už šėšių metų nuo pasaulio karės pradžios iškilo naujos didelės karės pavojus Europoje — karės tarp Rusijos ir talkininkų, del Lenkijos.

Jeigu talkininkai dabar būtų emę kariauti su Rusija, tai neišvengiamu būdu būtų buvusios įveltos į karę ir Vokietija, ir Čecho-Slovakija, ir Rumanija, ir Vengrija. Prasidėtų tokia-pat baisi karė, kaip ta, kuri 1914 m. kilo del Serbijos.

Bet naujos pasaulio karės bus išvengta — delto, kad jai priešinasi visos Europos darbininkai.

Vokietijoje ant visų tų kelių, kuriais talkininkai mėgino pergabenti amuniciją Lenkijon, darbininkai sustreikavo. Berline ir kituose dideliuose Vokietijos centruose buvo didelių demonstracijų prieš karę.

Anglijos Darbo Partija sušaukė nepaprastą konferenciją, kad nutaręs, kaip sulaukyt savo valdžią nuo karės su Rusija. Francijos darbininkai grumoją generaliu streiku, jeigu talkininkai užpultų Rusiją. Italijos darbininkai taip-pat griežiausiai stoja prieš karę.

Europos valdžios dabar turi per daug keblumų namie, kad drįstų, aktyvaizdoje šitokios darbininkų opozicijos, pradėti naują karės avantūrą. Karė todėl nekils. O jeigu ji negaus išsiplėsti po visą Europą, tai ji turės sustoti ir Rusijoje.

Tuo būdu, ačių Europos darbininkų pastangoms, bus galų gale užgesintas tas gaisras, kurį šešeri metai atgal užkurė kapitalistų valdžios.

Europos darbininkai gina Rusiją nuo imperialistų užpuolimo ne delto, kad jie sto tų už bolševizmą. Anaipol. Vokietijoje bolševizmo (ko-

munizmo) pritarėjų yra tik-tai saujaalė — 1 komunistas ant 25 socialistų. Francijoje komunizmo šalininkai taip-pat sudaro mažumą organizuotame darbininkų judėjime. O Anglijos Darbo Partija dar tebeprklauso II Internacjonalui, kuris šiomis dienomis savo kongrese, laikytam Genevoje, kaip vien balsu atmetė bolševizmą.

Tatai parodo, kad netiesą skelbia komunistai, kurie sako, buk tikrai jie, komunistai, esą tikri imperializmo priešai. Kaip tik atbulai: Anglijos darbininkai, kurie mažiausia pritaria komunizmui, pasirodė griežiausiai imperialistinės politikos priešais.

Šita kova su naujuoju karės pavojum, tikimės, suartins visas darbininkų judėjimo sroves ir padės pagrindą visų darbininkų susivienijimui viename Internacjonalale.

Lietuvos pramonės reikalai.

Progos Amerikos Lietuvių Darbui ir Kapitalams.

Rašo Prof. Dr. JONAS ŠIMKUS.

Paskutiniu laiku prasidėjo didelis važinėjimas Amerikos lietuvių į savo tėvynę. Jaunai Vals-tybei tas reiškiny labai geistinas. Naudai atvėžiavusiųjų į tėvynę ir išgyvenimui galimo jų apsilvimo atvėžiavus į Lietuvą, šiuo aš norėčiau supažindinti plačią Amerikos visuomenę su tikru ekonominiu padėjuo Lietuvos, ir kas yra galima toj srityje ateityje padaryti.

Prie etnografinės Lietuvos priklauso visa Kauno ir Suvalkų gubernijos, šiaurės vakarų dalis Vilniaus gubernijos su miestu Vilniumi, ir dalies Gardino gubernijos. Šiose vietose visi kaimo gyventojai beveik lietuviškai, taip pat tose vietose pasitaiko mažas nuosimtis baltųjų, rusų, lenkų ir latvių. Ribose buvusios Vokiečių valstybės, taip vadinamoji Prūsų Lietuva, apie Nemuno upę, taip pat kaimo gyventojai beveik grynai lietuviškai, tas plotas dabar yra francūzų protektorate.

Lietuvos gyventojų skaičius.
Iš rusų statistikos 1914 metais ribose Kauno gubernijos buvo gyventojų 1,857,000 žmonių; kaimo gyventojų 1,662,000 žmonių, miesto gyventojų — 195,000. Suvalkų gubernijoje 718,000 žmonių; kaimo gyventojų 620,100 žmonių, miesto — 97,900. Vilniaus gubernijoje — 2,075,900: kaimo gyventojų 1,786,700, miesto — 289,200 žmonių. Ta statistika aiškiai nurodo, kad Lietuva — kaimo gyventojų kraštas. Kai del mies to gyventojų, tai labai didelis yra skirtumas, susidedas iš žydų, lietuvių, lenkų, rusų, vokiečių ir kitų.

Pramonės neišsiplėtojimas.

Visame šiame plote labai silpnai pastatyta pramonė. Priežas tis to, iš vienos pusės, yra Rusų politika plėsti pramonę tik centraliniame Rusų plote; iš antros pusės, nenoras miesto žydų gyventojų steigti pramonės įmones. Žydai daugiau turėjo no-ro užsiimti smulkiaja prekyba, kuri turėjo mažiau rizikos. Iš-tikrųjų, prieš karą beveik visa prekyba buvo žydų rankose; šalies žaliąji medžiaga: miškas, linai, sėmenys, grūdai, odos, šeriai, arklų plaukai, tai visa ėjo į žydų rankas. Jie žiūrėjo į save tik kaip į kontragentus supirkimui ir pardavimui žalos medžiagos. Kaimo gyventojams reikalingiausieji daiktai ėjo per jų rankas. Jie vedė prekybą su žaliaja medžiaga labai primi-

tyviai: mišką neperdirbdavo i dirbinius, linus labai blogai sortuodavo: krašte nebuvo nei vieno gero elevatoriaus sortavimui ir laikymui grūdų.

Pramonės įstaigos Lietuvoj prieš okupaciją.

Kai del pramonės įmonių, dirbtuvių pobūdžio, tų Lietuvoj buvo šios: Siuolių — keletas žydų odos dirbtuvių, taipogi Smorgoniuose, Kaune — dvi didelės vokiečių metalų dirbtuvių, keletas žydų alaus dirbtuvių, kai kuriuose dvaruose degtinės dirbtuvės, Vileikoje — keletas smulkių metalų, kartonų, alaus ir degtinės dirbtuvių. Iš apyskal-tos dirbtuvių inspekcijos 1913 metais veikia šios dirbtuvių įmonės: Kauno gubernijos alaus dirbtuvių — 19, su darbininkų skaičiumi 209; degtinės — 20, darbininkų — 202; tabako 5, darbininkų 107; odos — 20, darbininkų 462; metalų — 9, darbininkų 2704, lentpiuvių — 24, darbininkų 367, linų audimo — 1, darbininkų 16. Suvalkų gubernijoje — degtinės ir alaus 58 dirbtuvės darbininkų — 452; lentpiuvių — 11, darbininkų 228; metalų — 6, darbininkų 81. Vilniaus gubernijoje — degtinės 104 darbininkų 849; alaus — 15, darbininkų 481; tabako 8, darbininkų 380; degtukų — 1, darbininkų 28; odos 37, darbininkų 1553; metalų — 13, darbininkų 657; lentpiuvių 17, darbininkų 428. Iš šių trumpų davyinių labai pakankamai aišku, jog pramonė turėjo pobūdžio daugiau rankų, dirbimo, negu tikrų, mechanikų dirbtuvių. Lai ke vokiečių okupacijos, kuri tęsėsi nuo 1915 m. ligi 1919 m., mažai liko sveikų dirbtuvių, o dauguma dirbtuvių buvo sunaikinta; mašinos ir įrankiai prie jų parduoti vietoje arba išvežti.

Žemės ukis.

Kaimo gyventojai lietuviai užsiima žemdirbyste, kuri yra vėdamą ekstensyviu būdu. Nežiurint didelio žmonių darbštumo ir žemės vaisingumo, o taipogi ir gerų ūrų sąlygų, ukio gaminimas sulyginant ne aukštai stovi, kas yra aiškinama žinių trūkumu iš ukio dalykų ir kooperatyvių organizacijų, išdirbimui ir pardavimui išdirbinių. Plote aukštai pasakytam buvo arti 1100 didelių dv., kur ukis buvo geriau sutvarkytas, bet laike okupacijos šis ukis yra visai sunaikintas, ir dabartiniame laike valdžia parceliuoja majoratus, dvarus. Aišku, kad šis dalinimas prasmėje žemės gami-nimo dabartiniame laike toli gražu nepasiekia savo tikslo, kadangi jaunoji valstybė iki šiam laikui nėra nei vieno ipotekos banko, kuris padėtų gavusiams žemės sklypelį, pasistatytį namus ir įsigyti reikalingą tam ukui inventorių; labai dažnai atsitinka, kad gavusis žemės sklypelį atiduoda nuomon stipresniam ukininkui.

Sanitarinės sąlygos.

Kai del gyvenimo žmonių sanitarijos atžvilgiu, tai kaip mies to, taip ir kaimo gyventojai gyvena labai blogame igieniskame padėjime. Tuberkuiozas, tifas, akių užkrečiamosios ligos ir vėneros turi labai geras aplinky-bes prasiplatinti. Lietuvių mies tai, tame skaičiuje ir Vilniaus, iki šiam laikui neturi nei kana-lizacijos, nei vandentraukio, Na mai daugumoje mediniai.

Maisto dalykai.

Maitinimo atžvilgiu Lietuva yra labai gerame padėjime. Duonos, mėsos, sviesto, pieno, kiaušinių turima gana daug ir kainos nėlai didelės. Tai turi didelės reikšmės, jeigu turėti ome nyj, kai gretimose valstybėse — bolševikų Rusijoje ir Lenkijoje tiesiog bėdas, o Latvijoje ir Vokietijoje taip pat didelis maisto trūkumas. Maisto netik užtenka vietos gyventojams, bet dalis ir išvežama į užsienį. Ekspor-to daiktai yra: miškas, linai, sėmenys, odos, šeriai, arklų plaukai, avizos, kiaušiniai ir paukš-čiai.

Monopolizacija linų.

Rudenį, praėjusių metų valdžia paskelbė monopolizaciją linų. Ministeris finansų, preky-bos ir pramonės, p. Galvanauskas, visą linų supirkimą ir par-davimą perdavė Anglų National Metal & Chemical Bank, Ltd., London, šioms sąlygomis: valdžia nustato kietas kainas linų, sulig kurių Bankas perka iš kaimiečių (ukininkų) per savo agentus (žydus). Visas išlaidas transporto, apdraudimo, atlygi-nimo agentams, sudėjimo ir t. t. turi padengti valdžia. Bankas išdavė valdžiai keletą milijonų markių avansu, kurie turi anu-liuoti, pardavus linus. Už savo operacijas Bankas gauna 5% nuo sumos pinigų, gautos už par-duotus linus. Ši operacija pir-mais metais eina nėlai sek-mingai. Sausio-Kovo mėnesiais linų kainos Londone buvo apie 360 svarų sterlingų už toną, o kursas svaru sterlingų buvo apie 330 markių. Bet linai tuomet nebuvo parduoti, ir pardavimas buvo paskirtas Liepos 16 d., kuomet linų kaina ir sterlingų kursas taip žymiai atsimainė. Turint omeny, kad valdžia mo-kėjo ukininkams už linus vidu-tiniai tik po 40 svarų sterlingų už toną, sulig kuro Sausio-Kovo mėnesių, valdžiai išeis be nuo-stolių, bet tuomi reikalai gyven-tojų nukentės.

Bendras skaičius parduoda-mų linų sviruoja nuo 6—10 tu-kstančių tonų.

Šis Bankas dabartiniame laike užintersuotas gavimu mo-nopolijos 15-kai metų miško iš-vežimui iš Lietuvos. Apskritai Anglų politika Lietuvoje — gavi-mas savo dirbtuvėms žalosios medžiagos iš Lietuvos.

Cukraus suvartojimas.

Kaip aš jau esu minėjęs, dirbtuvių pramonė mūsų jaunojė valstybėje labai silpnai išsivys-čiusi, todėl visas reikalingumas išdirbinių patenkinama gautais iš užsienio daiktais. Pas mus nėra nei vienos cukraus dirbtuvės, nors klimato ir žemės są-lagos yra tinkamos auginimui cukraus burokų, ir toks augini-mas prieš karą buvo vėdamas plote Suvalkų gubernijos, bet tie burokai buvo išvežami į Lom-žą, į lenkų cukraus dirbtuvę. Iš rusų statistikos matyti, kad prieš karą sunaudojimas cuk-raus kiekvieno žmogaus buvo lygiai 38 svarai; dabartiniame laike šį reikalingumą reikia skaityti sumažėjus ligi ¼ ir prie ty sąlygų, 3 milijonams žmo-nių, gausime labai didelį skai-čių, tai yra 28,5 milijonų svarų, kas prie šio laiko perkamo-sios kainos 6 auksinai svarui, su-daro 171 milijoną markių. Ir visa ta suma pinigų eina į užsie-nį.

Didelė įvairių dirbtuvių stoka.

Lietuva gamina didelį skaičių linų. Eiesa, jie nėlai aukštos rūšies, bet gerai apdirbus, gali-ma jį pagerinti. Tuo tarpu, pas mus nėra nei vienos linų ver-limo ir audimo dirbtuvės, kuri galėtų išdirbti audimų miesto gyventojams. Audimų labai daug atvežama iš užsienio. Taip pat nėra vilnų audimo mekanis-kos dirbtuvės. Lietuvoje tokia galybė miškų ir nėra celiulo-zos popieros dirbtuvių; nėra nei vienos mekaniškos dirbtuvės išdirbimui medžių, kuri galėtų pagaminti baldus, duris, ir t. t. Kuomet buvo tveriamos ministerijos ir departamentai, tai baldai buvo gabenami iš už-sienio. Dabartiniame laike nėra nei vienos dirbtuvės išdirbi-mui stiklų langams, stiklinių ir farforinių indų, tikrų pečių iš-degimui kalkių; nei vienos cė-mento ir smiltinių plytų dirbtuvių. Kuomet apyvartojė nėra statomiosios medžiagos, tai tas trūkdo atsistatymą sugriautų mie-stų. Musų žemė be superfosfa-to duoda blogus vaisius. Tuo tarpu krašte nėra nei vienos su-perfosfato dirbtuvės. Tiesa, Lie-tuva neturi rudžių ir tame skai-čiuje visiškai fosforito, vienok,

geriausia atvežti žaliąją medžia-gą ir perdirbti, negu visiškai pri-klausyti nuo svetimų prekyvie-čių, fabrikantų ir nuo visokių finansinių kombinacijų. Krašte nėra nei vienos ukio mašinų dirbtuvės, nekalbant apie viso-kių rūšių varyklių, elektros mo-torų, ir t. t.

**Reikalingumas nuosavų įrengi-
Lietuvos pramonei kurti.**

Savaime aišku, kad toks padė-jimas savarankę valstybėje il-giau būti negalės. Už įvežamo sius išdirbinių iš užsienio mes mokame daugiau, negu gauna-mė ten už savo žaliąją medžia-gą. Jeigu mes nesutvarkysim rei-kalingos kraštui pramonės, tai Lietuva atsidurs kolonijų padė-tin, kaip tai: Afrika ir t. t. Ang-lia domisi tik gavimu žalosios medžiagos savo dirbtuvėms. Vokietija šiame laike bejėgė, kad kà nors sutvėrtus Lietuvoj. Didžiausia Vokietijos skola (194 milijardai markių); Vokietijos nustojimas žalos medžiagos prekyviečių ir valiutos puoli-mas patraukė neįtikimą reika-lingumą apyvartos kapitalo.

Nesurasdama lėšų nei pas sa-ve nei užsieny, pramonė Vokie-čių sumažinama iki minimumo, ir su baime žiūrime į ateitį, kuomet gali būti dar didesnis krizis. Kai del Rusijos ir Lenkijos, apie jų pramonę aš ne-matau ėia reikalo kalbėti.

**Progos amerikiečių lietuvių
darbui ir kapitalui.**

Dabar Lietuvoje organizuoja-ma daugybė visokių draugijų, bendrovių pramonės įmonės, bet organizatoriai yra žmonės storžieviai, kurių vienintelis tik-slas — patiems praturėti. I vi-sas tokias bendroves reikia žiu-rėti su dideliu atsargumu. Įstei-gimui savo krašto pramonės nėra galimybės, nes trūksta lėšų. Jūs, amerikiečiai-lietuviai, ar-čiaus susipažinę su pramone ir Jūs turite pagelbėti, padėti sa-vo motutei-tėvynei: Jūs tik gali-te surinkti reikalingąjį kapita-lą. Idėtas kapitalas atneša puikų dividendą kiekvienam išdir-bimui, butent: cukraus, celiulo-zos, popieros; mekaniškas per-dirbimas medžių, padirbimas ukio mašinų, stiklų gaminimas ir statomiosios medžiagos. Pa-vyzdys: prie dabartinių kainų mašinų pastatymo, darbininkų, organizavimui išdirbimo sta-tomiosios medžiagos, 15,000,000 smiltinių plytų, 250,000 statinių cemento, 10,000 tonų išdegusių kalkių apsieis apie 15,000,000 markių, ir parduodant išdirbtą-jį medžiagą kaina tris kart žė-mesne, negu yra vietos prekyvie-tė, duos gryno dividendo apie 40%. Celiuliozo dirbtuvė išdir-bimui 16 milijonų tonų celiulo-zos apsieis apie 50,000,000 mar-kių ir duos dividendo apie 50%. Burokų cukraus dirbtuvė išdir-bimui 12,000,000 svarų cuk-raus apsieis apie 30,000,000 mar-kių, ir duoda dividendo apie 50%, ir t. t. Jei išskaičiuoti pa-logindinį kapitalą šių įmonių Amerikos pinigų verte, tai rei-kalingos sumos pinigų bus nėlai nuostabios. Organi-zavimui tokių geistina akeinės draugijos arba bend-rovės, kuriose galima įvesti geresnę discipliną, dalyva-jant tame darbe patiems akcio-nieriams. Todel, pirm iškeliau-jant į Lietuvą, pasikalbėkite tarp savęs apie pobūdį savo dar-bo ir apie busimąjį darbą Lie-tuvoj, išdirbkite planą ir pro-jektą įmonės, sustatykite sąma-tą, kiek kainuos įtaisyimas įmo-nės ir inventorius metinė eks-pluacija ir taipgi, kokios verty-bės išdirbinių gaminimas. Kuomet tas viskas bus priręnta, tai pasiūskite žinovą Lietuvon, tegul jis iširts ten visas aplin-kybes, sąlygas ir tuomet Jums bus aišku, kam Jūs važiuojate į Lietuvą, su koku tikslu, ir kà galite pasiekti ateityj. Be abe-jų, kad Lietuvoj reikalinga ne-tik kapitalas, bet ir specialinis darbas.

Kaunas, Prof. Dr. J. Šimkus.
Laisvės Al. 49.
20-VII-1920.

Skaitytųjų Balsai

[Už išreiktas šlame skrytūje
nuomones Redaktorja neatsako.]MUSU "KOMUNISTŲ"
SMUKIMAS.

Visi atsimena, kad tuo laiku, kada buvęs LSS. sekretorius vertėjas J. Stilonas-Stasiulevičius išvertė ją iš Socialistų Partijos mūsų organizacija turėjo daugiau kaip šešis tūkstančius narių. Visi taip jau atsimena, kad tuomet Stilonas ir kiti "ko-munistiški" reksneliai šukavo, jogei 99 nuošimčiai likę "išitiki-mi", taigi eina su "tikrais dar-bininkų draugais" — tokiais, kaip pats Stilonas, Paukštys, Baltrušaitis ir nemokas lietuvis kai rašyti Bimbą.

Taip buvo tada. O kaip yra dabar? Tuli reksneliai, kuriems dar neišgaravo iš galvų stiloninio "komunizmo" rausgas, bet kurie savo "gerbiamojo" vardo jau už-sigynė, dar giriasi, kad "minios eina su mumis". Bet tai tik pa-sigyrimas. Lietuviškai "ko-munizmas" yra visai nusmu-nus. Ir tai pasisako pats komu-nistų organas (požeminis) Ko-va. To laikraščio num. 2 pa-duoda neva atskaitą "iš organi-cacijos stovio". Jijė rodo, kad ta jų "organizacija" telturi tru-pūtį daugiau kaip vieną tūstan-tį narių.

Tai reiškia, kad mūsų "ko-munistai" per vienus metus pa-darę milžinišką "prograsą" — atgal. Nuo šėšių tūkstančių su-sitraukė iki vieno.

Mes tečiaus manome, kad "ko-munistai" neburti nė to tūks-tanties. Jeigu jie patys prisipa-žįsta turį truputį daugiau kaip tūkstantį narių, tai šitą jie da-ro tik todėl, kad "palaikius drau-gų drasią". Musų "komunistai" visuomet meluodavo, kada jiems tekdamo kalbėti apie sa-vo "spėkas". Meluoja jie ir da-bar. Iš kurgi jie beturės tų na-rių, kad jų partija vos tik užgi-musi pradėjo skaldytis ir paga-lios tapo palaidota "draugo Frai-nos" draugu — iš justicijos de-partamento? Po to, kai tie "draugai" ėmė teirautis apie jų suorganizotosios "partijos" narius, tai pastarieji atsizegno-jo ir nuo savo "partijos" ir tos "partijos" vardo. Jeigu kas drisdavo pavadinti juos komu-nistais, tai tokį jie buvo gata-vi sumušti — taip, kaip kad jie mušdavo tuos, kur pirma šitam jų "komunizmui" nepritar-davo. Atsiminkim tik Cicero ir visą eilę ir kitų kolonijų, kur "komu-nistai" ruosdavo savo rūšies po-gromų.

Taigi šitą tūkstantį drasią galim sumažinti mažiausia trim kėtvirtadaliais. Tai padarę tu-rėsime apie pustrėčio šimto lie-tuviškų reksnių, pasiskaidžiusių įvairiose šios šalies lietuvių ko-lonijose.

Tai šitokį progresą "padarė" musų stiloniniai "komunistai". Šitai "pasitarnavo" Amerikos lietuviams darbininkams. Puiku! puiku!

Mes, socialistai, visa tai per-matėme jau tada, kai tie rėks-niai ėmė ardyti LSS. Mes sakė-mė, kad galų gale tie "kovoto-jai" ir vėl sugrįš iš kur atėję — pas vyčius ir "bepartyviąją vi-suomenę". Dabar visi mato, kad mes sakėme tiesą. Musų "komunistai" pranyko yč tos Grigo bitis. Milžiniška buvusio "kovotojų" didžiūma — netoli penki tūkstančiai — "prapuolė". Prapuolė "pilkėje minioje", pri-dėsidami prie vyčių ar kitų at-reičio šimtelio dar "veikia" po "bepar-tyviškos visuomenės" skraiste. Tiesa, ir ėia jie dar skerečiojasi Bodo savo rrvoluciuinuma — kenkdami socialistams. Bet taip bus tik tol, kol iš jų galvų galu-tiniai neišgaruos stiloninis rau-gas. Po to — well, jie bus tik-rai "bepartyvis": užnigis sal-džiū-gardžiū bepartyvišku mie-gu.

Pažangiems apsišvietusiems lietuviams darbininkams delei-to guosti nereikės. Juo grei-čiau užgis ta dvokianti votis, tuo geriau bus visam lietuvių darbininkų judėjimui.

J. Vaišnoras.

KADA JIE IŠDUOS
ATSKAITĄ.

Jau geroka valanda praslinko, kaip "užsibaigė" buvusio LSS. sekretoriaus vertėjo, J. Stilso-no, byla. Bet iki šiol dar nieks tikrai nežino kiek jina lėšavo. Kada buvo renkama aukos, tai ir pats Stilonas ir kiti nuolat sakydavo, kad "visa bus pagar-sinta laikraščiuose". Tiesa, su-rinktas iš visuomenės aukas jie garsindavo. Bet tik surinktas, kitaip kiek ir iš ko gauta. Bet kiek ir kam tos aukos išleista, šito, berods, jie pilnai ir aiškiai nepaskelbė. O tai, mano many-mu, yra svarbiausia.

Tikrai negaliu pasakyti, bet man rodo, kad tų aukų buvo surinktą nuo penkiolikos iki dvi dešimts tūkstančių. Tai yra ne maža suma, todėl Amerikos lie-tuviams darbininkams būtų svarbų sužinoti, kur visi šitie pinigai sunaudota. Tuo labiau, kad juos sudėjo nieks kīts, kaip tik jie patis. Aš irgi esmi vie-nas tų, kur prisidėjau savo skati-ku, nors Stilonso politikai jau ir tuomet nepritariau. Taigi jaučiuosi turis teisės paklausti: Vyrui, kada jūs išduosite at-skaitą? — A. Kelpas.

[Dabartinę, reorganizotoji Lietuvių Socialistų Sąjunga su ta byla nieko benda neturi. Stil-sono byla vesti fondą kaip ly-giai ir visus kitus fondus pasi-grobė komunistai. Taitai tos atskaitos reikalaujama tik iš jų.—Red.]

KAZIMIERAS GUGIS
ADVOKATAS
Veda viešitės reikalus, kaip kriminališkuose
tarp ir civilinėse teismuose. Doro
viešitės dokumentus ir popierius
Namų Ofisai? Ofisai?
3323 S. Halsted St. 127 N. Dearborn St.
Ant trečiojo lygio 1111-13 Cent City Bldg.
Tel. Drover 1310 Tel. Central 4411

A. Petratis S. Fabijonas
A. PETRATIS & CO.
Mortgage Bank
REAL ESTATE-INSURANCE
European American Bureau
Siunčia Pinigus. Parduoda
Laivakortes.
NOTARIJUSAS
809 West 35th St., Chicago, Ill.
Kampas Halsted St.
Telephone Boulevard 611

DR. A. MONTVID
CHICAGO
Lietuvis Gydytojas ir Chirurgas
25 East Washington St.
Marshall Field Annex
15th Fl. Ruims 1827
Telefonas Central 3332
Valandos: nuo 10 iki 12 ryto.
2121 North Western Ave.
Valandos: nuo 6 iki 8 vakare.
X-Spinduliai. Phone Armitage 2016
Rezidencijos telef. Albany 8710

Telephone Drover 5052
Dr. A. Juozaitis
DENTISTAS
Valandos: nuo 10 iki 8 val. vaka-re. Nedėliomis pagal sutarimą.
3261 So. Halsted St., Chicago, Ill.

PURITAN
MALT
EXTRACT
Puritan Salyklos Sunka su
Puritan šviežiais maltais apy-
niais padaro geresnį gėrimą,
negu kitos kurios išdirbtos.
Reikalauk Puritan. Visos
grosernės, aptiekos delika-
tesų krautuves parduoda
musų tavorą.
30 N. Market St. Chicago, Ill.

DR. C. K. KLIAUGA
DENTISTAS
1821 So. Halsted St., Chicago, Ill.
kampas 18th St.
Valandos: 9—12 ryto ir 1—9 vak.
Phone Canal 257

Lietuvių Rėteliusose

"Naujienu" Bendrovės visuotinas pusmetinis susirinkimas įvyks rugp. 22 d., 10 val. ryto, Mėdažio svetainėje.

Visi dalininkai kviečiami atsilankyti. Neužmirškite pasiimti sertifikatus.

— J. Šmetelis,
Bendrovės sekretorius.

Unės Babickaitės Dramos kursai.

Artistė Unė Babickaitė jau atidarė žadamuosius dramų kursus. Praeitą trečiadienį ji skaitė Mark White Square salėje pirmąją lekciją apie dailę, o pėnyčioj — apie grimą. Šią savaitę, trečiadienį, 8 val. vakaro bus lekcija plastikos, solfedžio-dikcijos etc. Kursuose bus mokinama fundamentaliai scenos reikalavimai. Išguldomeji dalykai: dramatinė dailė, grimas, plastika, scenos technika, solfedžio-dikcija, studijavimas veikalu, šokiai. Kursus ves ir mokytojaus patį artistė. Kursų laikas — trys mėnesiai, po du vakarus savaitėje, serdo mis ir pėnyčioj, nuo 8 iki 11 val. vakaro, Mark White Square salėje. Iki šiol jau užsiregistravo penkiolika mokinių.

Teko girdėt, kad del Dramos Kursų atidarimo subatoj, rugp. 21 d. rengiamas Mėda-

žio salėje iškilmingas vakaras, kurio programos susidėsias iš prakalbų, koncertinės dalies, vaidinimo komedijos "Peteliškės" ir šokių. Programė dalyvausią žymiausių Chicago lietuvių artistai.

BRIDGEPORT

Dr. Šliupo prakalba.

Praeitą pėnyčioj, rugp. 13, Mildos svetainėje surengta prakalbos Dr. J. Šliupo. Prakalbas rengė vietinė Sandaros kuopa.

Dr. Šliupas kone išimtinai kalbėjo tik apie įvykius Lietuvoje. Nors Amerikos lietuvių laikraščiu skaitytojams daug kas jau žinoma, apie ką kalbėjo p. Šliupas, vis dėlto prakalba buvo ytin įdomi. Tuo labiau, kad p. Šliupas dalykų padėtį Lietuvoj piešė kuobešaliskiausia. Nesistengta baltinti vienus, o juodinti kitus. Be to, p. Šliupas papasakojo nemažą ir tokių įvykių, apie kuriuos Amerikos lietuvių spaudoj buvo arba tik trumpai prisiminta arba visai nepaminėta. Ypač gerai nušvietė dabartinę Lietuvos mokyklą.

Be to, p. Šliupas dar prisiminė apie tai, kad Lietuvai reikalinga turėti savo pirklėbinius laivynas. Nurodėta taipjau, kodėl jisai reikalingas.

Žmonių buvo pilna svetainė. Prisiklausęs.

Naujas "komunistiškas" paškvilis.

Ir Bridgeporto kolonijoj ir, rodos, kitose vietose lietuvių kolonijose "buve žmonės" pradėjo skleisti naują paškvilį. Paviršutiniškai perskačius jį išrodos, kad tai begalo revoliucioniškas atsisaukimas. Bet truputį pagalvojus matai, kad tai tos pačios rūšies "produktas", kaip kad savų laikų buvo išleistas prieš Lietuvos Laisvės Fondą. Šiame paškvily, tiesa, Lietuvos Laisvės Fondas neminima. Kruvelė stiprių žodžių "metama į "buržuazinę Lietuvos valdžią". Kaip ir anuomet prieš Laisvės Fondą — ir dabar jie šaukia: "neduokite jiems pinigų!"

Ar tasai šukavimas sąmoningas ar ne — visai nesvarbu. Svarbu yra tai, kad tie "buve žmonės" tepajiegia tik šukauti — turbūt manydami, kad švietas šitų šukavimų išsigis ir tuoj susipras. Jie šukavo prieš Laisvės Fondą, ragino žmones neaukauti jam, bet patį nieko nedarė, kad padėtų Lietuvos darbininkams. O tuo tarpu Amerikos lietuvių atžagareiviai surinko tukstančius dolerių ir rėmė savo šėbrus Lietuvos. Savo paškviliu jie suklaidino dalį lietuvių darbininkų, pakenkė L. L. F., bet tuo jie tik patarnavo atžagareiviams.

Dabar jie neva išėjo prie "buržuaziską valdžią." Bet ką

gi daro jie patys? Ar daug aukų jie surinko Lietuvos darbininkų kovai paremti? Nė sudilusio dvylekio!

Visa tai rodo, kad tie žmonės visai nuspuko nuo koto. Šaukia ir šaukia, kaip už liežuviu pakarti, bet patį nieko nedaro, kad sustiprins lietuvių darbininkų judėjimą — čia ir Lietuvoj. "Kovotojai!"

Darbininkas.

GARFIELD PARK

Janitorų kolonijoj.

Garfieldo Parko koloniją tikrai galima pavadinti lietuvių janitorų kolonija. Čia yra dvi lietuvių organizacijos — LSS. 158 kuopa ir Liet. Janitorų Vyrų ir Moterų Paš Kliubas. Pastarosios organizacijos vardas pilnai pasako, kad mano tvirtinimas yra teisingas.

Kai del viešojo veikimo, tai vietos lietuvių nelabai tegali didžiuliotis. Bet tai ne jų kaltė. Jie veikia kiek gali. Mat, lietuvių janitorų darbas daug kuo skiriasi nuo kitų darbininkų darbo. Jie, taip sakant, dirba ir anksti rytą ir vėlai vakare. Todel ir prie geriausių norų jie negali dirbuotis taip, kaip kad kitų vietos kolonijų lietuvių. To neveizint jie tiečiaus yra daug nuveikę. Ypač praeitą žiemą, kuomet rinkta aukų Liet. Soc. Dem. Partijai ir Lietuvai Gelbėti Draugijai. Sekamą žiemą, tikimasi, jie taipjau pasidarys — kiek nusimanydami ir pajiegdami.

Naujas janitorius.

20,000 Chicago vaikų nepriaugę vyrai.

Prangus pragyvenimas, darbo neramumai ir auštos algos padarė 20,000 nepilnai užaugusių vyrų iš 28,000 Chicago vaikų, kurie praėta metų lankė mokyklą. Tą parėškė Clyde H. Brown, veikiantysis direktorius miesto nacionalinio biuro. Jis nurodė, jog didžiama vaikų tampa "užaugusių" vyrais, jėm negu jie spėja užbaigti aštuntą mokyklos laipsnį.

"Tai yra labai opus padėtis," tarė p. Brown. "Ie vaikai netai tike kovoti su gyvenimu ir savo jaunystės žienose jie tveria tvorę kurios perlipimui jie paties daug varo vėliau gyvenime. Dabar vaikai uždirba nuo \$12 iki \$18 savaitę, vieton nuo \$8 iki \$10 per dieną. Streikai su bedarbe paliečiančią jų tėvus, priverė Jonukų mesti knygas kambari ir įsidėti į pietų traukti darban."

Gera, bet kodėl ponas Brown nenurodo kaip tą padėti reikia prašalinti arba pataisyti.

Nelaimė su automobiliais.

Keturios ypatos, dvi mirtinai, tapo sužeistos praeitą naktį susidūrus automobiliams ant Springfield ir Roscol gatvių kampo vienam iš jų bėgant į šiaurį, antram — į vakarus. Automobilai susidūrė taip smarkiai, jog jie abu nubėgo į tuštį lotą, o pasažieriai liko išmesti ant gatvės.

Soferio Henry Bruth, 3740 Eddy gat. ir p. Sophia Pingoz perskelta galvos. Pastaroji 55 metų senumo. Ernest Bartel,

S-T-A-I-KUR
SVEIKATOS SEKRETAS
Mes paskelbiame visuomenei kad esame PIRMA DIDŽIAUSIA LIETUVISKA VAISTINYCIA visoj Amerikoje, kuri išdirba vaistus, pagal Europos metodus nuo visokių ligų.
Mes turime tą sekretą kuriom PERGALIME visokias ligas. Tą sekretą sužinosite kaip vartosite MUSU VAISTUS, nes musų PASLOVINTI vaistai PASEKMINGAI GYDO.
Reikalaukite musų surašo vaistų ir žolių — siunčiame už dyką.
SALUTARAS DRUG & CHEM COMPANY
PROF. J. BALTRENAS,
1707 So. Halsted St., Chicago, Ill.

18 metų, 2142 N. Ashland gat., nusilaužė koją. Frances Pingoz, 19 metų, 3331 N. Drake gat., duklė p. S. Pingoz, susilaužė nosį ir kairiąją ranką.

Visi sužeistieji nugabenta į Sv. Onos ligoninę, 4900 Tmo-mas gatvės.

Pagavo "pavojingą" radikala.

Praeitą pėnyčioj Chicago policija, šiaurvakarinėje miesto dalyje areštavo Paul Markevich. Sako, jis buvęs "pavojingiausias radikalas" šalyje. Jį gaudyti buvo paskirti geriausi policistai ir detektyvai iš policijos viršininko Garrity's bombininkų "skvado."

Markevich esąs atstovas Ukrainiečių Komitetų Federacijos, Rusijos Sovietų brenciaus. Jis pardavinėjęs Vienos "raudonųjų" laikraštį, kuriame buvo pranešimai atidaro osios sesijos trečiojo Internacinalo kongreso Maskvoje.

Suvažinėjo 11 metų vaiką.

Frank Kletzke, nuo 1222 97 gat., pasimirė Auburn Parko ligoninėj praeitą pėnyčioj. Jis buvo suvažinėtas rugp. 10 d. prie 6920 S. Morgan gatvės.

Rado lavoną ežere.

Praeitą pėnyčioj vakare policistai ištraukė iš Michigan ežero nežinomo žmogaus lavoną. Jo gerkle buvo perpjauta ir keliose vietose kunas subadytas peiliu. Policiją stebėjęs, kokių būdu padarytos žaizdos ir kunas, neperpaujamant drapanų. Manoma, kad žmogus buvo pirmiausia nužudytas, o paskui apnėgtas ir įmestas ežeran. Stanley Franklin iš Eagle hotelio pamatė plūduruojantį lavoną ir parodė policijai.

Lavonas nugabenta į Central Undertaking kambarius, 422 S. Clark gat. Žmogus atrodė tarp 35 ir 40 metų, penkių pėdų ir 10 colių augščio, svierė 175 svarus. Jis turėjo pilkas akis, šviesius plaukus, smailią nosį ir gerus dantis. Buvo apsirovęs geromis drapanomis.

Pas jį rasta auksinis laikrodėlis su antspauda ant viršelio: "W. M. Kenley, Canton, Ohio," ir trys žiedai. Vienas žiedas turėjo Suv. Valstijų Kvastmestrio korpuso antspaudą, ir keliose vietose raudas: "U. S." Tas iš pirmo vertė policiją manyti, kad lavonas yra lieutanantas J. B. Nolon, kuris dingo iš centralinio armijos departamento, palikdamas \$5,000 trukumo. Vėliau pasirodė, kad kunas yra išbuvęs vandenį mažiausia 8 dienas.

Apiplėšė porelę.

Panėlė Pauline Marceller, 4212 Cottage Grove gat. ir Da-

nell Cranthers, 3309 Lowe gat. išėjo pereitą naktį pasivažinėti. Po kiek laiko jiedu sustojo prie 70-os ir Crawford gatvių. Truputį vėliau prie jų privažiavo automobilius prisėdęs vyrų ir sustojo. P. Marceller neteko dviejų deimantinių žiedų, \$2000 vertės; vaikas gi neteko \$55. Netolimais nuo kitos porelės, kuri nesakė policijai savo vardų, atimta \$72.

Mandagus banditai.

Benjamin Maloney vakar vakare vėlai, ramiai sau vaikščiojo su panele Mary Carrol ant Lovers Lane Washington park. Jie atėjo prie suolelio ir atsisėdo. Du gerai apsirovę vyruku priėjo prie jų.

—Ar jūs turite degtuką? — paklausė vienas.

Maloney atsisėjo, kad padavus jam degtuką.

—Dabar medžiū pakelti rankas aukštyn — labai aukštyn — tarė vienas džentelmonas. Jie paėmė \$22 ir laikrodėlį ir nuėjo. Maloney vėliau apie tai pranešė Englewoodo policijai.

Naujas bankrutas.

Daugelio valgyklų savininkas, Charles Weeghman, turbūt subankrutysias. Tuli jo kreditoriai kreipėsi ir atatinamas į staigas reikalavimų uždaryti biznį ir surinkti jį įdėtuosius pinigus.

Aukos.

Petrui Petrokai, Biržunuose, Salakų val., Ežerėnų apskr., kuris per Naujienas atsisaukė amerikiečių pašalpos.

Surinko A. Zillė:
A. Zillė \$2.00
J. Kanevskas 2.00
X. Šeikus 2.00
F. Dubinskas 2.00
E. Streimikiutė 1.00
T. Kubilius50
J. Černauskas50
V. Briedis50
P. Matučius50

Surinko B. Trečiokas:
B. Trečiokas \$2.05
B. Gidikevičius 1.00
A. Gulbinas 1.00
P. Milašauskas 1.00
L. Striupas 1.00
M. Jusinskas 1.00
A. Ambrazaitis 1.00
J. Milašauskas70
W. Dovidaitis50
W. Valavičius50
T. Kupris50
K. Digris50
P. Mikalauskas25

Sykiu \$22.00 Aukos pasiūstos Petrui Petrokai Lietuvon Naujienų draif-tu.

Federalės Agentūrų Kompanijos
PINIGU TIKRAS KURSAS
SIANDI, AUG. 16, 1920. Pinigai dėl siuntimo į užsienius su pasiuntimo kaštais stovi šiaip:
LIETUVOS 100 apksnų \$2.50
LATVIJOS 100 markių \$2.50
VOKIETIJOS 100 markių \$2.50
LENKIJOS 100 markių \$0.45
Draftais 5 nuosimtis mažiau. Maitinant pinigą į pinigą 30 nuosimtis daugiau. Pinigai aplaipyti per laiskus liekasi pasiūsti į Europą, tą pačią dieną pagal tos dienos kursą. Pinigus siunčiam į visus Lietuvos kraštus.
FEDERALĖ AGENTŪRŲ KOMPANIJA.
666 W. 18th Street, Chicago.

Saugok akių regėjimą

Kada kankinies del galvos skaudėjimo, kada regėjimas silpsta skaitant, siunant ar tolin žiūrint — tai reikia, jog privalote kreipties į mane klausit patarimo del jusų akių; mano 20 metų patyrimas suteiks jums geriausi patarnavimą del
Akių, Ausų, Nosies ir Gerklių Ligos gydymo specialisto,
W. F. MONCUFF, M. D.
JOHN J. SMETANA
AKIŲ SPECIALISTAS
1801-S. Ashland Ave., Chicago.
Kertė 18-tos gatvės; 3-čios lubos
Kambaris 14-15-16-17
Viršui PLATT'S aptiekos
Tėmykite mano parašą.
Valandos: Nuo 10 ryto iki 9 vak.
Nedėlionis nuo 9 ryto iki 12 d.

MILŽINISKOS PRAKALBOS CHICAGOJE.

Kalbės Dr. Jonas Šliupas
Sėkančiose vietose:
Panedėlyje Rugp. 16 d., West Side, M. Mėdažio svetainėje, 2242 W. 23rd Pl.
Utarninke, Rugp. 17 d., Town of Lake, J. Elias svetainėje, 46 and Wood St.
Seredoje, Rugp. 18 d., North Side, Liuosybės svetainėje, 1822 Wabansia Ave.

Pradžia visose svetainėse 8 valandą vakare.
Visi Chicago lietuvių yra kviečiami susirinkti į minėtas svetaines ir kartu pasidalinti iš Lietuvos tikrausiomis žiniomis. DR. J. ŠLIUPAS tik-ką yra sugrįžęs iš Lietuvos.
Padengimui Rengimo lėšų įžanga 25 centai.
Kviečia
A.L.T.Sandaras 25 kp.

Pranešimai

Dramatiško Rėtelio susirinkimas įvyks utarninke, rugp. 17 d., Mėdažio svetainėje, pradžia 7:30 vakare. Visi nariai butinai turit susirinkti, nes reikia daug lėšų, ir bus dalinama rolės veikalu "Mindaugis" ir "Lizdas Naminio Liuto".
— Valdyba.

NAUJENŲ OFISE

Randasi blankos Socialistų Partijos Kampanijos Fondai. Draugai Darbininkai, pasistenkite kuodaugiau ištyti blankų paimti ir parinkti aukų tarpe savo draugų ir pažįstamų.

Shimkus Stanley
Berecnevičia Justinas
Mikalauskis B.
Andrikonis John
Tverius (Twains, Twačius)
George
Kornela J
Kriškėčunas Antanas (2 laiš.)
Ruzela Jonas (2 laiš.)
Mika Leons
Janauska Juozas
Žilinskas J.
Lukoševičia J.

JUST KIDS—Chewin' Cloves.

By Ad Carter

LITTLE JULIUS SNEEZE

BY BAKER

Pajieškojimai

VAIKAI PAJIESKO motinos, Povylas Grigaitis ir Francisca Grigaitė. Jau trys metai kaip pabėgę vaikams mums mažiaus. Mes labai norėtume žinoti apie savo motiną ar ji dar gyva. Jos vardas Johana Grigaitienė, po tėvų Gataučius, pašio iš Vaigaviškių, šiaulių pav. Ji pati ar kas žino malonėkite duoti žinią šio adresu:

POVYLAS GRIGAITIS,
1341 So. 49 Ave., Cicero, Ill.

PAJIESKAU Gasparo Tiekuno, iš Panevėžio apkr., Bernatony sodžiaus. Pirmą gyvenę Chicago, dabar nežinau kur. Malonėkit jį pats atsiųsti arba kas žino pranešti. Turiu svarbių reikalų, nes važiuoju Lietuvon. Mano adresas:

JONAS TIEKUNAS,
1817 Maryland Str., Gary, Ind.

JIEŠKO DARBO

REIKALAUJU darbo už šoferį (chauffeur) prie privatių šeimynų arba prie visokių biurų, kaip tai: buhalteris, grosernų ir kitokių. Turiu keturių metų patirtimą. Kam tokiš šoferis reikalingas, kreipkitės į:

JOHN DAVNIS,
1625 Keenan St., Chicago, Ill.
Tel. Armitage 10100.

JIEŠKO KAMBARIŲ

PAJIESKAU kambario su valgiu del dviejų arba vieno vaikinų. Turiu buti maudynė. Geistina, kad būtų ant North Side.

AUGUSTAS CHMIELIAUSKAS,
1822 Wabansia Ave.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

JAUNOS MOTERYS

Jūs galite padaryti gerus pinigų mūsų didelėse Hawthorne dirbtuvėse. Mes turime daugelį pagaiduojamų darbų, iš kurių galite pasirinkti. Štai trys darbai, kurie nereikalauja patirtimo. Mes turime ir kitokių lygių gerų.

Coil Winders

Lengvas, čystas darbas prie kurio jūs gausite \$19.45 už kiekvieną pilną savaitę mokinties ir daugiau kada pradėsite dirbti nuo štukių (piece work). Merginos dabar dirbančios, aplamai imant, yra jau po tris metus prie to paties darbo. Juo ilgiau jos buna, tuo geriau jos tą darbą mėgia.

Paper Insulating

Ar ne mėgtumėte operuoti mašiną, kuri apvynioja parvuotą (colored) popierių apie čystą varinį dratą. Jūs gausit virš \$20 už kiekvieną pilną savaitę mokinties ir mūsų instruktoriai pamokins jus uždirbti daugiau.

Assembling

Lengvas darbas ant benčiaus. Jūs galėsite prisėsti, greitai išmokti ir uždirbti gerus pinigus nuo pradžios.

Atsiųskit jį mūsų samdomo ofisą bile dieną prieš 4 val. po piet, arba utarniko ir ketverg vakarais tarpe 6 ir 8:30.

WESTERN ELECTRIC CO., INC.
48th Ave. & 24th St.

REIKIA

Inteligentiškos lietuvių prižiūrėtojos (forelady) tarp 30 iki 40 metų amžiaus, prižiūrėti trisdešimt moterų dirbtuvėse. Turi kalbėti lietuviškai, lenkiškai, čekiškai ir angliskai. Valandos nuo 7:30 val. ryto iki 5 val. vakare. Alga \$25 savaitę. Rašyk laišką tiksliai.

Adresas "Naujienu" ofise.
A. 102,
1739 S. Halsted St., Chicago, Ill.

REIKIA merginos ar moteris be vaikų prie namų darbo. Nereikia plaut drabužių ir prosyt. Gera mokėstis, geras darbas.

P. GROSS,
8101 Vincennes Ave.

REIKIA — Moteris sortavimui waste popieros.
J. SANDROFF,
1451 So. Peoria St.

REIKIA — ASSEMBLERKŲ Jaunų moterų assemblinimo darbu. Lengvas benčinis darbas, kurį galima atlikti sėdint, išmokti greitai ir padaryti gerus pinigus nuo pat pradžios. Atsiųskit bile dieną prieš 4 po piet, arba tarpe 6 ir 8:30 Utarniniko ir Ketverg vakarais.

WESTERN ELECTRIC CO., Inc.
48th Ave. & 24th St.

REIKIA DARBININKŲ

MOTERŲ

REIKIA

COIL WINDERS

Lengvas, čystas darbas ir pritraukianti mokesčiai. Merginos dabar čia dirbančios aplamai yra išdirbę tris metus. Juo ilgiau jos čia dirba, tuo geriau joms patinka. Pradinė mokesčiai yra \$19.45 dieninėms ir \$21.45 naktinėms. Šios mokesčiai yra garantuojamos mokinties, bet galite padaryti daugiau dirbant nuo štukių. Atsiųskite jį mūsų ofisą bile dieną pirm 4 val. po piet., arba tarpe 6 ir 8:30 valandų vakare utarninke ir ketverge.

WESTERN ELECTRIC CO., Inc.
48th Avenue and 24th St.

REIKIA

POPIERINIŲ

INSULATORKŲ

Jaunų moterų operavimui mašinų apvyniojimui margą popierių apie čystą varinį dratą. Darbas yra lengvai išmokamas ir naujos operatoriams gvarantuojama 41c. į valandą, arba \$20.45 į kiekvieną pilną savaitę. Į trumpą laiką galima uždirbti \$22 ir daugiau. Mūsų samdomo ofisas atdaras kasdien, priskiriant subatoj po piet ir utarniko ir ketverg vakarais nuo 6 iki 8:30.

WESTERN ELECTRIC CO., Inc.
48th Ave and 24th st.

Reikia --

MOTERŲ

OPERATORIŲ

Turi kalbėti ir suprasti angliškai suvyniojimui varinių dratų. Darbas susideda iš operavimo mašinų, kurios suveja dratus apie vienas kitą. Atsiųskit prisirengę dirbti.

Belden
Manufacturing
Company
2300 So. Western Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA

MOLDERIŲ —

ANT BENČIAUS.

PUIKIOS DARBO

SANLYGOS.

MOKAMA AUGŠCIAUSIOS

ALGOS

Kreipkitės pas

MASON — DAVIS CO.,

7740 So. Chicago Ave.

REIKIA

Patyrusių vyrų, kurie galėtų

nustatyti ir kontroliuoti

planing mill machinas.

Darbas geras ir nuolatinis.

Neujininė dirbtuvė. Labai

gera mokesiis.

Kreipties:

W. H. TAPLIN SUPT.

Robey St. South of Blue

Island Ave.

REIKIA DARBININKŲ

VYRŲ

REIKIA

Paprastų darbininkų į

šapą ir liejimo skyrių.

Pastovus darbas

CRANE COMPANY,

Samdomo Departamenas

40th St. & So. Kedzie Ave.

arba

15th and Canal Streets

REIKIA — Shearmano plaustymui

geležies serap yarde.

459 N. Wood St.

REIKIA žvavių vaikų virš 16 mo-

ty amžiaus už banko pasiuntinius

(messengers).

Kreipties:

UNIVERSAL STATE BANK

3252 So. Halsted St.

REIKIA

PAPRASTŲ

DARBININKŲ

Mes galime panaudoti kelis

gerus vyrus. Pastovios

vietos. Geros darbo san-

lygos. Kreipkitės pas

2338 S. Western Ave.

REIKIA

Paprastų darbininkų dirb-

tuvės darbams ant mašinų

ir prie truckų. Geros al-

gos.

Kreipties į samdomo ofisą.

ACME STEEL GOODS CO.,

2836 Archer Ave.

PATEMYKIT

Pastovų darbą su gera mo-

kestim ir bonais galima igy-

ti pas

WESTERN FELT WORKS,

4115 Ogden Ave.,

arti 22nd ir Crawford Ave.

REIKIA

Paprastų darbininkų ir Trucke-

rių. Gera mokesčiai. Pastovus

darbas.

GUMBINSKY BROS. CO.,

2261 So. Union Ave.

TĖMYKIT

Ar jus ieškot nuolatinio darbo?

Mes turime keletą gerų darbų del

jūsų mūsų fandrė, kaip darbinin-

kams ir pagelbininkams. Gera mo-

kesiis. Atelkit jį mūsų Samdomo

Departamenta, bile dieną. Mes

mandagiai pasikalbėsime su jumis.

LINK BELT CO.

329 West 39th St.

REIKIA vyro duonos išvažiojimui,

gera mokesiis. Atsiųskit tuojau.

1525 Portland Ave.,

Chicago Heights, Ill.

Phone C. H. 2219.

REIKIA

MOLDERIŲ

Ant benčiaus ir floro.

Mokama geriausios

algos.

Pastovus darbas.

AMERICAN BUILDING

FOUNDRY,

2300 So. Springfield Ave.

REIKIA PARDAVĖJŲ. \$50 —

\$60 į savaitę. Turi būti smarkus ir

akuratinis. Pardavėda dalykas, kuris

da nebuvo ant marketo. Kreipkitės

tarpe 8 ryto ir 5:30 po piet.

Merrick Bldg., Room 412

357 W. 63rd St.

REIKIA

Paprastų darbininkų.

Smagios darbo sanlygos ir gera

mokesiis. Kreipties

THE GILBERT & BENNETT

MFG. CO.,

Blue Island, Ill.

PARDAVIMUI

PARSIDUODA salūnas geroj vietoj ir tur buti parduotas greitai laiku. Kam reikalingas, maldžiū greitai atsiųskite. Priežastį pardavimo patisište ant vietos.

J. J.,
1134 So. Canal St., Chicago, Ill.

PARSIDUODA — gera grosernė ant kampo, Lietuviams apgyventoj apielinkė. Liga yra priežastis pardavimo.

2958 Lowe Ave.

PARSIDUODA salūnas, geras kampas, visokių tautų apielinkė, galima įtaisyti ir restauraną, nes arti dirbtuvės.

2700 Ogden Ave.

PARSIDUODA gero grosernė smarkiai augančioj vietoj. Pasimatykite su savininku tarpe 12 ir 2 po piet. kasdien.

3233 So. Halsted St.

PARSIDUODA buclernė ir grosernė visokių tautų apgyventoj vietoj, biznis išdirbtas per daugel metų. Priežastį pardavimo patirsiit ant vietos.

938 W. 119 St.,

West Pullman, Ill.

PARSIDUODA — buclernė ir grosernė geroj vietoj, Lietuviams ir lenkais apgyventoj apielinkė. Pardavimo priežastis — turiu du biznių ir abiejų negaliu apdirbti.

1836 So. Halsted St.,

Chicago, Ill.

AUTOMOBILIAI

PARSIDUODA — Chevrolet Touring automobilis, 5 pasaziurių, mažas truckas parankus bucleriams, 1½ arklis pajogos elektros motoras (mėsai malti) mėsai kapoti mašina, buclernės kulbė ir svaryklė (scale). Parsiduos pigiai.

L. KACER,

3002 Emerald Ave.

PARSIDUODA Hudson 7 pasaziurių automobilis, 6 cilindrių, pirmos klesos padėjime. Galima matyti po 6 val. vakare.

3360 Wallace St.

Pirmos lubos.

PARSIDUODA Oldsmobile 1919, 5 pasaziurių touring automobilis. 5 nauji tajorai. Visas kaip naujas. Pradavimo priežastį patirsiit ant vietos. Galima matyti kasdien.

SIMONAS ESUNAS,

1344 So. Jefferson St.

PARSIDUODA Overland touring automobilis, 5 pasaziurių, pirmajame padėjime, 4 geri tajorai ir 2 extra tajorai.

2006 Canalport Ave.

Galima matyti vakarais ir nedėlioj.

RAKANDAI

NAUJI RAKANDAI PIGIAI!!

Iš priežasties, išvažiavimo į Europą — parsiduoda pirmos klesos 6 kambarių rakandai su visais įrankiais del vedimo šeimyninkystės. Puikus karpetai, naujas Brunswick gramafonas ir visi kiti nauji daiktai.

Telefonuokite nuo 8 iki 11 valandai ryto. Boulevard 1017.

Gera Naujiena Rakandu Pirkejams.

Kostumeris kartą man pasakė: Kad aš bučiau žinojęs apie jus vietą pirmą, aš bučiau sučėdinęs \$200 ant rakandų, kuriuos aš pirkau kitur. Daugelis kostumerių taip kalba, kurie čia perka.

Aš turiu eilę naujų ir vartotų rakandų, lovų ir springsų ir matracų. Pečių, karpetų ir t.t. Aš parduodu naują tavorą ant mažo komiso pagrindo. Aš parduodu vartuotą tavorą labai pigiai.

Seklyčios setai nuo \$30.00 iki \$152.00.

Valgomiojo kambario setai nuo \$50.00 iki \$125.00.

Mieg-kambario setai nuo \$75 iki \$175.00.

Lovų springsai ir matracai nuo \$18.00 iki \$100.00.

Atskiri dresseriai ir Chifonierai \$27.50 ir daugiau.

Rugsai \$22.50 ir daugiau.

Šimtai atskirų bargenų, kurių yra per daug čia paminėti.

Visos kainos yra užrašytos aiškiai skaitliniu.

Už datatymą tavoro mokėti nereikia.

Aš parduodu už "cash" tiksliai. Atdara Utarninke, Ketverge ir Subatoj iki 10 val. vakaro.

CURTIS FURNITURE EXCHANGE

6203-57 Wentworth Ave.

Tel.: Wentworth 6996

P. S. Iškirpti už apgarsinimą ir atsinešit su savim. Aš nu-

leisiu 5% ant visų pirkinų.

NAMAI-ZEMĖ

PARSIDUODA 2525 So. Halsted St. 2 augštų butinkas — štoras, flatas ir mitygams salės; buvo gero bizniaus vietą per paskutinius 30 metų. Kaina už viską \$10,000. Pardarysim lengvas išlygas.

KOCH & Co.,

2603 So. Halsted St.,

Tel. Yards 1148

arba

UNIVERSAL STATE BANK

33rd ir Halsted St.

PARSIDUODA KAMPAS 26 & NORMAL.

3 augštų murinis butinkas — 2 štorai, 3 flatai, 3 mitygams salės. Priežastis — savininkas paseno, nori išieiti iš bizniaus. Kaina \$20,000. Pardarysim lengvas išlygas.